

Hoddiro Alla ina Heewi Sababuuji

Abdullaay Mooliido Bah

Eehey-maa mbo janngaani
Faam dey a timmaani
So a wiɗtaani a winndaani
Ko heewi majjirmaa a yi'taani
Sabu ko a ɗaaniido mbo aduna finanaani
Faam tan hannde ko aan woni solndu buumaandu e niɓɓere
ɗuum dey yoodaani
Yurminiima-Yurminiima haa woynii ɗo nedɗo hollaa binndol
ɗemngal mum jas-jasna wi'a hadtanaani
Paamaa ɗuum hay so ina yoodi ɗo maa ɗum ɓamtaani
Minen eewniibe pinal e yellitaare leñol hono maa min ɗaɓɓaani
Minen min ɗaɓɓi ko ganndo mawɗo mbo famɗaani
Cuunnotooɗo ceeɓɗo mbo muddidaani
Darotooɗo balloo kala ganndal tawa aamaani
Diiwoowo luural artira kawral ɗo majjaani
Eehey-maa mbo janngaani
ɗum-ɗoo yonii e maa waaju mbo suudaaki
Umмо daro fooyo ɗum ko arata ɗo wodɗaani

Yimi Winndi ko Bah Abdullaay Mooliido
Ñande 13 lewru sappaburu hitaande 1994 Hakkunde Aasum e
Demmba Jaara Mali

Loowdi

NJETTOOR -----	6
Konngol Binndudo -----	7
Naatgol Neene Takko E Hodannde -----	9
Ndiwaagu Takko -----	10
Kumal Hakkunde Sekko E Neene Takko -----	11
Yiiwoonde Ñalawma Altine -----	12
Du'aawu gorko Nayeejo oo -----	13
Yeewtere Hakkunde Neene Takko E Ceerno Sekko -----	14
Naatgol Koorka e Jande Farayse -----	15
Ñawu Koorka -----	16
Njillu Neene Takko To Suudu Safrirdu -----	17
Hannde Ko Uditgol Dufe -----	19
Binndangol Koorka e Jande Faraysee -----	20
Liɓtegol Koorka e Ñawu makko -----	25
Neene Takko Wadi Sadak -----	26
Naatangol Neene Takko e Njeeygu -----	28
Nawegol Buri To Suudu Safrirdu -----	31
Keddagol Buri E ʼBesngu -----	33
Ndonu Kaake Buri -----	36
Liɓtegol Koorka to Suudu Janngirdu -----	43
Garal Doktoreeɓe Subaka -----	47
Hakkunde Koorka e Debbo nayeejo o -----	51
Yeewtere Hakkunde Koorka e Neene Takko -----	57
Tagoore ndee Rokki Koorka Ñawdagal -----	58
Salminaango Seernaabe ɓee e Du'awuuji maɓɓe -----	61
Jaltugol Neene Takko'en Suudu Safrordu -----	64
Koyɗol Koorka -----	64
Dutta Neene Takko to Suudu Saforordu -----	65

Bataake njettoor Fa'de e Deen Gure Njannginnoomi Pulaar.
hono Demmba Jaara, Gurel Ndamndi, Hayte Mali, Ateysaan Mali,
Digija Mali, Beeta Mali, Madinel sara Kaay Mali, Hamdallaay
Jommbugu, denndaangal ɓe njokkondirnoomi e dee-doo gure
haa e saraaji mum, mido rutta e maɓɓe teddungal-am
kuuɓtindinngal, sabu golle maɓɓe paayondinde, mi yejitaani
noon Kolommenaaɓe e gardagol Jallo Hammadi Neene e galle
mum kala, Idi Abaa Tarawore e suddiiɓe mum e mawniraaɓe
mum e miñiraaɓe mum kala. Mido doo rutta teddungal-am
ɓurngal teenjtude e tiidde e denndaangal Ateysaannaɓe hay
gooto mi faltaaki mido on teddiniri ndee-doo deftere-am
wi'eteende Hoddiro Alla Ina Heewi Sababuuji. Paamen wonde
winndere ndee tagaa ko e dow sabaabu, ndeka noon kala ko nji'-
ɗen ngannden ina jogii sabaabu.

NJETTOOR

Fa'de e kala gido-am

Fa'de e kala ceerno-am

Fa'de e kala sehel-am

Fa'de e kala ngenndiyanke

Fa'de e kala widtiyanke

Fa'de e kala bamtoowo demde ngenndiije, teenji e nga Pulaar
Mido neldu-maa ndee-doo deftere haawniinde, sadnde faamde,
nde nganndu-daa ina wela haa booya yurminoo, kono ko dum
tinndol aduna ina wona goonga, ina wona sifaa kadi kono
waasataa ko kawru-daa heen e nder nguurndam maada.

Teddungal-am fa'de e ngaal dudal yellitngal-am e Aduna hono
Ateysaan Mali do nganndu-daa mi hebi doon teddungal
mawngal haa e ñallunge e-ngal heddii.

Tonngoode boggi jamde-am ko 74.73.82.63, 65.16.22.86

Binndudo ko Bah Abdullaay Mooliido

Konngol Binnduɗo

Ko ardii fof, ko yettude Alla e juulde e nulaado makko tedduɗo. Tagiraado mbela winndere ndee ina hisa e boomaare. Caggal duum ko yettude jinnaabe-am tedduɗe, mi yejitaani been seernaabe-am tedduɗe ittube-mi e nibbere mbatti-mi e lew-lewal ngam yi'de ko woni e oo aduna. Paamen noon hannde weltaare ina wadi-mi ngada mbeña, sabu won ko nganniyii-mi wadande Leñol-am, ngam wonana-mi ciimtol jahdowol e njuuteendi aduna, so muulde ndee-doo deftere, nde tiitoonde mum woni Hoddiro Alla Ina Heewi Sababuuji, tiitoonde mayre ina holla'en wonde kala ko alaa sabaabu moyyaani. Pulaar noon wi' ko alaa sabaabu moyyaani, ruttii kadi wi' mbo anndaa sabaabu, wadirtaa sabaabunde. En njettii joom sababuuji cabobindo yoo'en mbaɗ ndee deftere, ngam bamtude leñol fulbe. Mido wadi juude-am caggal-am ngam ñaagaade yaafuya, sabu won adiiɓe-mi e ndee-doo lowre. Banndi-am, gido-am mido neldu maa ndee-doo deftere wi'eteende Hoddiro Alla Ina Heewi Sababuuji. Kadi mido ñaago-maa nde ngaddataa heen ballal maada teentungal. Heewi nde nanaa junngo wooto fobɓataa, hakkille gooto timmaani, nde wonnoo moyyo gooto ko Alla, en nji'aani hono makko. Ina wela-mi nde mbeltoto-daa caggal nde njiim-daa e mayre njanngu-daa nde, paamɗaa ko soomii e nder doo deftre, nde ngannduɗaa, ina loowi bure keewɗe, to banje pinal e ñeeñal renndo fulbe. Haawnaaki wooda do njanngu-daa e mayre tawa ina jeyaa e caɗeele de meedɗaa hawrude wolla yi'de nder nguurndam maada. Sabu ina heen nguurndam gorko e debbo meednoobe sattireede besngu. Maa a faam heen hoddiro Alla ko goonga. Nji'aa heen nafa dooftaare konngol jinnaabe. Nji'aa heen nafa dooftaare konngol ceerno mum. Nji'aa nafa du'aawu e ñaagaade Alla.

Mido teddinira ndee doo deftere, kala ngenndiyanke mbo yidde bantaare leñol hadi daanaade, ina sañjoo e ndee ladde Alla yoolombere. Mido doo rutta teddungal-am kuuftindinngal e oon gido-am, musidfo-am mawniraado teddufo, hono Hamma Kan e mawniraabe mum e miñiraabe mum, wondude e suddiibe maabe kala e besngu maabe kala. Been ngenndiyankeoobe suddiibe leppi leydi, be leydi suddi leppi teddungal, hono Yero Dooroo Jallo, Tijjaan Aan, Aamadu Ham Paate Bah, hono mum'en ina keewi. Been ngenndiyankeoobe dariibe e koyde mum'en haa e ñallunge ko wa'ino Jallo Sammba Koliyaajo, oon banndiraado debbo teddufo, mbo mi anndaa, kono golle mum paayodinnde de gollani leñol mum, ceedtinii katantaagal makko, hono Jeynaba Buubu Sow e besngu mum e banndiraabe kala ina teddinaa e deftere ndee, Bah Usamaan Sabbaa too e Bamako Mali, Umaar Sammba Jallo Lollirfo Barel Jallo e Gelongal Bah, Bah Basiiru Aamadu Tijjaan, njaatigi-am teddufo, Bah Umaar Limce e galle mum kala. Ina teddiniraa ndee-doo deftere, musidfo-am gido-am jaambaar leñol hono Woogee Jaañ, Jallo Maaliki Saara gido mbo aancataa e jinnaabe e miñiraabe mum kala, Pool Bammba Keytaa e denndaangal golloobe Fannde-maa, Maamuudu Caam e besngu mum e Yaaya Dambele e galle mum Jaakalel. Jallo Moodi Bilaali, Sammba Kulibali Segge, Mammadu Aan gorko mbo noddiratmi boccoonde, Tijjaan Lii, Aamadu Sow, Aaw Muhaaji Bookaar Seekna Bertee lollirfo sakke bewfo, musidfo-am gido-am Yero Tarawore e Jallo Aadama ceerno e joom suudu mum Ndommo Jallo, ina teddiniraa deftere ndee. Aadama Bah, Maahinna, Bah Sammba Pulal, e been be ndenndu-mi meccal, dimal teddungal, keewngal nafoore, woni wonde jannginoowo, hono, Bah Demmba Morel Pulal, Bah Umaar Aali, Sow Gorel Ndayri, Bah Sammba Mbewndi e yoga e widtiyankeoobe ko wayno Ibiraahiima Sih en, mi yejitaani sehel am mo ngoowmi toraade wasiyaaji,

hono Abdu Samadu Ŋaas e kala gido mum. Teeni noon e Usumaan Bah dokkudo misin ngaandijo yoo en ngollir, tee o naamnaaki en hay batte, rutii ina yoba kuran jaynge kam e Sira Bah cuddiido makko yoo Alla juutnu balde maɓɓe wonda e maɓɓe haa abadan.

Mido teddinira doo-doo deftere, terde Diddal Jaalal e gardagol Bah Demmba Faakuru e raɓɓinkinaade denndaangal ngenndiyanke Pulaar ina teddiniraa ndee doo deftere.

Naatgol Neene Takko E Hodannde

Ariino e sahaa gooto, suka debbo gooto ina wi'ee Takko, ko o jooddo o wonnoo, jidde hoore mum, jiitiniido e renndo mum, kala nde nji'daa takko tawataa ko gede mum fof ina laabi, tuggi e banndu haa hebi comci, alaa fof do ndaarataa e takko, mbi'aa sonno wonaa doo. Takko ko neddo coftudo wonnoo, jaloowo mbo bawlaani yeeso. Takko meedaa salaade nelal, ina teskanoo e takko, o yidaa comci tunwudi wolla naywudi, so comci mum puɗɗinooma naywude tan, o rokkiratdi, hay pade makko ko noon wa'noo, so de tayii, o woppatde.

Jinnaabe makko ina keewnoo wi'de mo, ko saabi a yidaa bornaade ko hidde ? Takko hebitoo wi'a be dum yidaani e nji'ki. Won e sahaaji nii ebe calotonoo hettande mo comci, e nder duum o gedda ñaamde, wada dumunna omo tikki. Ndeen baaba makko anndii, ko dum loowdi makko, o felliti wadande mo kala ko wi', sabu korsa hakkunde jinnaado e biyum. Pulaar noon wi' bidde waawaa yobde jinnaado mum. Ndeen woni kala nde nji'daa takko, tawataa ko koltu makko fof ko keso, tesko hay boowel fijirde, ñande takko araani fof, balli yimbe coftataa, nde wonnoo,

ko takko koo, ko dokke Alla. Pulaar noon wi' dokkal Alla, buri dokkal yimbe.

Ndeen Takko mawnii, haa yontii yidde e yideede. Hono no tawangal fulbe, bidɗo debbo ina heewi rokkeede biy kaaw mum, baaba makko, hokki mo biy kaaw makko, kono be ndonki faamondirde, sabu hitteende jinnaabe suka gorko oo, ñande fof ko dukooji e ɗorto-ɗorto mbo gasataa, be itti dewgal ngal gila endam maɓbe bonaani.

NDIWAAGU TAKKO

Ndeen Neene Takko diwdii, fodde duubi nayi timmudi.

Yamooɓe ina ngara ina luuwa, kono kala garɗo, Takko wi'ata ko omo muñii tawo, nde wonnoo o seerti ko e biy kaaw makko, o yidaa resteede e wuro hee, o buri yidde ko yaltude wuro ngo kono duum fof e wa'de haɗaani ebe ngara yaamde Takko.

Haa wadi sahaa gooto, gorko gooto ummii e gure saraaji hee, ari yaamde. Gorko oo ina wi'ee Sekko.

Sekko, ko gorko dimo, joom konngol, koolaado haa wonaa seeda, yimbe fof ina nganndiri Sekko nuundere e waawde timminde aadi, kono o wonaa jogiido jawdi, Pulaar noon wi' so a dañii hoolaare anndu a dañii fof. Kadi ko o jikke wuro, wuddu leñol, ko o ceernaajo kuɓɓudo, omo jogii gannde mawɗe kaawniide.

Tee yoga e yimbe ina njahatnoo ndaartoyde gannde e juude makko, kanjo Ceerno Sekko.

Kala ko jiiɓorinoos yimbe ebe keewi yahde sagitoyaade to makko, ko wayno ndonu, wolla sariya hakkunde hoddiiɓe, wolla

hakkunde debbo e gorko ko wayno dewgal haa e ko nanndi e deen gede.

Cerno Sekko ko waliw wonnoo, mbi'ataa gannde makko dee ko Alla lunnginta dum de, kala ko o waawi ñaawde e sariya ummotaako ina haawnii haawaani Alla, omo heewnoo wi'de yimbe jawdi ko lekki baasal, kono hadataa maayde, ina yaawi ko sumata joomi-mum. Kala sahaa Cerno Sekko ina waajotonoo yimbe ngam siftindebe kala ko tagaa sooraa fittaande maa meed nde lelii.

Kumal Hakkunde Sekko E Neene Takko

Ndeen Sekko arii ndaartude junngo Neene Takko o rokkaa, yamal wadaa haa timmi, dewgal humaa. Neene Takko hurtoyii ko leelaani. Ndeen Neene Takko huurtiima, o wadi e galle hee duubi joyi, o woni cowiido, ndeen o besnii, Alla rokki mo bidfo gorko, kono bidfo oo heddaaki, Neene Takko joodtii duubi jeegom caggal mum o woni cowiido kadi, o besni kono kadi bidfo oo heddaaki.

Ndeen woni nde Neene Takko fuddii miijaade maa taw yidaaka bidfo guuroowo, hadaani noon kala nde o juuli, omo ñaagotonoo Alla besngu, ina teskanoo won e sahaaji Neene Takko ina yahatnoo nder ladde saanga nde waktu badii, yimbe ina kaawanoo ko nabata oo debbo nder ladde, won e sahaaji kadi yimbe ina mbada nedfo wolla yimbe dido tewna mbo ngam yeewde ko o golloyta e nder ndee ladde.

Kono be tawata ko ombo juula wolla ombo nanngi e kurus makko omo wirda tee ko buri heewde heen tawataa ko omo muɓɓi gite makko haa tiidi omo huciti fudnaange, nde wonnoo o ronki

dañde biɗɗo guuroowo, ko burnoo heewde e njuulu makko wolla wirdu makko wonnoo ko ñaagaade Alla besngu.

Nde wonnoo kala nde o besni dum heddotaako, ɓe ndogi e safaruuji ɓaleeɓe haa e lekde doktoreeɓe alaa ko nafi, nde wonnoo hoddiro araani, noon fof e wa'de haɗaani eɓe njokki ndaartude, kala ɗo ɓe nani golloowo hono ɗeen gede maa ɓe njoto joomi-mum, tampaama kono ko ndaartetee koo ɗañaaka tawo so dañde biɗɗo guuroowo, hannde noon ngonden ko e naatire ndunngu toɓaani hannde toɓa janngo.

Yiwoonde Ñalawma Altine

Oodoo ñalawma altine Asamaan oo ina siŋkii duule ɓaleeje, oo gorko nayeejo ina yahree e duubi capande jeedidi e ko fawi, ina dawi wuro mum'en ina fa'i wuro sekko'en, ndeen yahii haa o feccii yolnde ndee o nani Asamaan oo ina rigoo, digaali naatɗi, Fulɓe noon ñande jogori toɓde hebaaru alaa, o toɓat tan, ɗoon tan henndu mooyi ko wa'ino duluuji ina yi'otonoo heen, dum toɓi toɓo heewngo ndiyam, gorko nayeejo oo ina yaha yahde ina yana ina umitoo haa Alla yottini dum, o adorii galle sekko o tawi ɗoon neene takko.

Ndeen o yottiima toɓo ina fiyi mo tan haa natti waawde haalde, omo leppi cebek, Neene Takko itti comci hokki mo, huɓɓani mo jaynge o itii, Neene Takko addani mo ñaamde, o ñaami o wertani mo leeso o waali ɗoon omo waaldi e miiɗooji keewɗi, sabu ko wi'aama o waɗtii ɗannaade koo o meedaa heɓde njaatige moyyirɗo no ɓee-ɗoo teenɗi noon e oo debbo, kono tampere makko e mawnude haɗaani oo gorko nayeejo waali ko juulde e nder njuuteendi jammaagu ngu, kabbiraali e calminaali

taƴondiraani, kala nde Neene Takko umminoo omo nana oo gorko ina habbira wolla ina silmina.

Neene Takko haawaa sabu kay nde o arata e makko ndee taa ko tampudo haa wonaa seeda, noon ne o waali ko juulde haa pooli weetndoogo ndilli, come ciiki, buulol fajiri feeri, ngoriije weetndoogo njoggi dum fof dey oo gorko woni tan ko e juulde haa weeti subaka gite laabi, ko nde yimbe ngimmii ndee oo gorko acci njuulu.

Du'aawu gorko Nayeejo oo

Ndeen weetii subaka haa yimbe fof pinii ndawii e golle mum'en, gorko nayeejo oo noddi Neene Takko, o wi' dum, jooni dey mido benna yeeso, on njaaraama, o du'ii, o wi', yoo Alla rokku on dono, pooftinoowo on buubnoowo berde mon, be mbi' aamiin, ndeka doon Alla e baawde mum ko ko jaabii du'aawu gorko nayeeji oo, ndeen o bennii, be njoodtii fodde hitaande.

Neene Takko woni cwiido, o besni bidde gorko, kono kadi oon ne heddaaki, be njoottii duubi nayi caggal mum, ndeen woni nde Neene Takko wa'ino damtiniido besngu, dum nanngi mbo ngoƴa mawka, oon meseer hodii e makko no feewi, o yarti haa wonaa seeda.

Neene Takko ina miiotonoo maa taw ko haɗi mo besnude koo wonaa meere, ñande wootere omo lelii jamma o hoydi omo jogii cukalel kono e nder koydol hee kadi omo yi'a cukalel ngel ina fooyi, omo yi'a heen kadi omo yarna ngel lekde keewde sifaaji, o finii o wadi sadak o rokki sukaaɓe, Neene Takko ina heewnoo haalande joom galle mum diin koydi.

Cerno Sekko ina heewnoo wi'de mo koydol ina holla ko jogori aroyde yeeso e nder nguurndam, yaama maa a dañoy biɗɗo ñaw-ñawto wolla bannda addanmaa biɗɗo ñaw-ñawto, kono so a hoydii koydol ngol hulɓiniima waɗ sadak bone maggol ina hasii fuuya.

Neene Takko seeraano e ñaagaade Alla moyƴere, ɗuum ina jeyanoo e ko o aadorinoo, kadi ina teskanoo e makko yidde sukaaɓe sabu alaa fof cukalel gonngel doon e wuro hee ngel o wammbaani, tee ina tekanoo kadi sukaaɓe ɓee ko Neene tan mbi'atnoo Takko ina haawnoo yimɓe no sukaaɓe ɓee njaabirnoo e makko.

Yeewtere Hakkunde Neene Takko E Cerno Sekko

Ndeen ɓesngu sattirii Neene Takko, o noddii joom galle makko e cuudɗi, wi'dum, mido ñaagimaa, ndaartu debbo godɗo ɓesnoowo, paamaa aduna ñiɓaaki ko-ko ɓaarii, baasal duumaaki nganndaa dañal e baasal mbaddi junngo e faandu, waasataa so a resii debbo godɗo ndañen heen dono, Sekko deyƴi ko ɓuri juutde ina miiɗoo.

Ndeen deyƴere ndee juutii, Neene Takko heɓitii wi' mate ko kaalmi koo welaanima, Sekko heɓitii wi',wonaa wonde welaani kay, ko mi alanaa ɗum doole, ko ndeen woni nde Neene Takko itti cudaari mum, hokki Sekko, yoo ndaartu kala mo yidi, o resa ɗum.

Ndeen Cerno Sekko ndaartii, haa heɓii debbo ɗimmo. Ndeen o huurtiima e galle. Takko woni cowiɗo, gila ɗo ñohetenoo haa laaɓti cer, ndeen Takko ɓesnii, Alla rokki mo biɗɗo debbo, ñalaande fiiltii biɗɗo innaa, iniraa Koorka. Ndee Koorka mawnii, dañii duuɓi jeedidii timmudii, Sekko naatni mo alluwal, o janngi

haa o dañi hijibaaji tati timmudi, kono ko o gooto balloowo yumma makko e golle galle.

Ndeen Koorka dañii duubi sappo e go'o, bernde makko ina joginoo kiram, sabu omo yi'atnoo, sukaaɓe janngoobe Farayse ko laaɓɓe ɓe ngonnoo, wonaa no janngoobe ɓur'aana ɓee nii, ko e leydi njoodotonoo, tee eɓe tunwunoo, Koorka ina felliti nawde hoore mum, to duɗe janngoobe Farayse too.

Ndeen weetii subaka, Koorka haalani sehel makko debbo, wonde hannde ko o janngoyoowo Farayse, oon jali wi' jinnaaɓe maa njabataa njanngaa faraysee sabu ɓe mbi'ata janɗe faraysee ko janɗe heefereeɓe, ndeen noon Koorka wota tapin hoore maada, so a naatii ne ɓe njaltinte, Koorka wi' yoo ɓe njaltin am kono mi naatat ko miin wi'maa noon.

Naatgol Koorka e Janɗe Farayse

Ndeen janngoobe ɓee ndawii payii to duɗe maɓɓe too, Koorka nawi hoore mum, to suudu janngirdu too. Ndeen o yahii haa o yottiima, o tawi doon debbo gooto, ina wi'ee Maariyata Wan.

Ndeen o yottiima, Maariyata Wan jaɓɓiimo, Maariyata Wan wi' hol ko njidɗaa? Koorka wi'i njidmi ko janngude, mbela mido nannda e sehel-am njobdi. Doon tan Maariyata Wan ndaari Boomel ngel o teyaani e yidde ngel.

Tawi noon gilli mum ina mawni e cukalel ngel, sabu e ngel laaɓti e nji'ki. Nii woni Maariyata Wan, winndi innde maggel e doggol inde janngoobe, o wi' Koorka joodo so Alla jaɓii, maa a janngu haa ngañtaa janɗe, Koorka jali turi hoore. Nii woni, Koorka heddii ina jannga, Koorka ko belɗo hakkille jidɗo janɗe no feewi,

woni finnde mum, kala ko o ronkunoo faamde, o yahtaa o naamnaaki jannginoowo makko, duum wadi jannginoowo oo beydii horsinde mo.

Sabu omo yananaa so oo suka wallaama, maa firtoy huunde. Ko ndeen woni nde Maariyata Wan felliti wadtude hakkille mum e been janngoobe yidbe janngude haa wonaa seeda, kanke Maariyata Wan o feccibe e goomuuji tati, goomu waawbe e goomu samorbe e goomu be mbaawaa hay batte, kono adataano kala heen mo o nanngi cikkataa ko oon o burata jannginde nde wonnoo omo waawi meccal makko ngal, nde yahta haa hitaande timma taw yaga e mabbe paamii.

Nawu Koorka.

Wadiino sahaa gooto, e nder lewru mbooy, Koorka ina joodinoo tan haa woodi ko naati e hinere mum, Koorka woni e islude, ina isla tan ina isla, haa booyi tan, hoore muusore libi mo, gila do wonnoo sabu Alla, haa burtii ganndal mabbe, nde Koorka muɓbi gite mum fof, ko yimbe hulbiniiɓe yi'ataa, tan o luuka o wi'a mballee kam, yimbe nani njogii labbe, ina mbi'a ina kirsa-mi.

Doon woni do Sekko miiɗii yoo taw wonaa baleebe nanngi biyum, omo winnda aayaaji tan, omo mooma e banndu Koorka, wondude e coneɗe ureteɗe, kala nde Koorka moomii aayaaji wolla urii coneɗe ɗee samorat, rafi oo muusii no feewi, rafi oo kadi ko kulbiniiɗo wonnoo, kulbindo jinnaabe e seernaabe kala, o wadanaama kala sifaa safaara, kono ronkaama yoo Koorka heɓtu cellal mum kuɓdinngal.

Hannde noon ko e lewru korse ngon-den, dum wadi nguleeki mawki, weeyo ngoo huyi niɓɓidi, kuuro_huurongal cuddi e duule nanngi weeyo ngoo, haa seeda dum wadti rigaade.

Digaali naatɗi sanne, nde ɓooynoo henndu mooyi, ina yi'otonoo heen, ko wayno duluuji, haa seeda dum lomtini baade tiidde, ñande heen dum tobi, haa dum tobi marndalle. Caggal tobo ngoo, dum lomtini ɓuubol mawngol, tagoore kala weltii, sukaaɓe e weltaare mum'en, ina ndoga, ina cirpoo, fotde waktuuji jondi ndartaaki, ina huɓdinnoo wuro ngoo fotde dille keewde de nanndaani e dummunna juutɗo caggal nde tobo ngoo dartii haa seeda tawi leydi yarii ndiyam ɗam.

Alaa ɗo heddinoo, sonaa ɗo koyɗe werlaaji aastinoo wolla bidore gertoode, saanga nde nguli mawni, ina ndaarta ɓuubol.

Njillu Neene Takko To Suudu Safrirdu

E oodoo ñalawma Talaata 24 Lewru Korse, ñande heen noon Neene Takko ina yahnoo njillu to suudu safrirdu too, ko njillu bettuɗo, nde wonnoo o joodtoraaki, kono kadi ko njillu jiiɓɗo no feewi, ɗoo sagataaɓe ɗiɗo ina njeewta ko faati e politik e diinaaji ngondi e oo yonta, eɓe njedtotira eɓe mbeesoo juude ko aldaa e hakkilantaagal.

Haa heen gooto junngo mum yanoyi e cukalel Neene Takko wammbunoo, ina wammbiri dum wudere kosi tiidde. Ngel woni e woyde, Neene Takko ina yey'a ngel, ina wi'a deyyu-deyyu jooni njotto-den. Doon e mbedda werlaa o darii, woodi gorko gooto ɗabbi doon, ina ɓornii kufune cilmbaaɗo e wutte keewɗo eddaaji, omo jogii uuranceeri keewndi, ina heen latiiji e moomanteeri

ngonndi, omo fooftindira juude makko yahde, yimbe wonnoobe e werlaa oo, ina peerotira, ngam yidde soodde e ndii uuranteeri.

Doon tan Neene Takko kañum, yetti misoor mum, sukki e hinere mum, yaltiniri hoore mum e henorde werlaa, omo ndaara ko benneta e dii mbeddaaji. Ndeen be ngarii haa be badiima galle oo Neene Takko telli, jokkitiri ko heddii ko koyde mum. Neene Takko ari haa badii galle oo, o tawi ko golloowo galle oo tan, woni do damal galle doo, oon ummii, uditani mo galle oo.

Neene Takko naati, o tawi galle oo ina deeyi, a wi'at neddo alaa e nder makko, ndeen o naatii, o fa'i nder suudu makko, o naati, o boorti wutte makko, o weddii e leydi, o weddii hoore makko e dow ndadfdudi, o fortii, o hippii, nde wonno omo tampi, o miijaaki nii won ngondo e suudu hee, ndeka esiiko ina toon o tinaani, nde wonnoo biddo oo sellaani. Hakkille makko fof ina jiiibii, o woni e woyde, sabu rafi Koorka oo ina muusnoo, haa wonaa seeda, doon tan gorgilaado oo ummii wi'dum woppu, dii bojji alaa ko nafata, oo mbo ngoyataa, maa wadtu dogde e koyde mum, gollana hoore mum, deyfu wota woy, mido yananaa e joom-am o sellat.

No woownoo wadde ni, hono gorgilaado oo, ina wondi e saawdu defte janngoobe, de o haani saataade, omo joddini-de e dow kaggu makko, o ndaari ngel cukalel, no wa'i yoodde e teddude yiiyam nii, gorgilaado oo wi', e nder ndee-doo yontere, ko e ñaagaade Alla e du'aade tan mbaalatmi, tee mido anndi, dee-doo ñaagule alla e du'awuuji memataa leydi.

Maa o sellu, haa wa'a no meedaa ñawde nih. Neene Takko hebbitii wi', Aah goggoo a jaaraama-a jaaraama. Gorgilaado oo

wi' denndaangal almudbe-am ko kanke burmi yidde, tee mido sikki, gilli gondi hakkunde amen dii wonaa meere.

Takko wi' kadi, Kono goggoo ina haawnii, haawaani Alla, ko yummiraabe be meedaa janngude, tan haa jooni, nanngata e juude sukaabe mabbe, nawa to suudu janngirdu, tawa baabiraabe ina njoodii.

Ndaar, eden teskoo yontere ko adii uditgol dude dee, yummiraabe bee, ina ngadda kaaye, ina mbada gori-gori, joodorde ko adii ñalngu uditgol ngol, moni fof nana e yeeso haayre mum.

Jinnaabe sukaabe nana njoodii ina cabbii e garaangal jannginoobe, moni fof ina nanngi e juugi e juude mum ina ndaara laawol haa be cooyinii jannginoobe ina ngara, ina kaala ina njala ina tappondira juude.

Hannde Ko Uditgol Dude

Ñalngu sakket oo arii moni fof waali joodaade ko e dow haayre mum, ina yeeba koode jalbooje dow asamaan, ngam hebbe no bidde mum winndiraa law. Sukaabe nana nantii e wutteeji yummiraabe, ina cabbii e ko jogori wafde. Yeeso dude too ina toon, jannginoobe moni fof, ina tami karnal e junngo mum.

To dudal fuddotoobe too, debbo gooto nani toon, ina wi'ee Maariyata Wan. Ndeen Wan fuddiima noddude inde janngooobe, nanngunoobe, cebe wutteeji, ina ngopitira gooto gooto, ina naata nder dudal ngal doon tan boomel gootel yaabani Maariyata Wan ngam hollirde hoore mum, sabu yidde winndeede e doggol inde janngooobe bee.

Mbela ina nannda e maɓɓe, engel ɓornii wutte ina jalba, ina yuwaa haa yoodi, embo yuwiraa gaaraaji ooli, joodɗi haa wonaa seeda.

Omo moorii sukundu makko ɓaleeru, juutndu jalbooru, endu jappitoyoo balbe, gite makko ɓute ɓaleeje, ina kollira kulol seeda gonngol e makko, Maryaama Wan winndii inde maɓɓe, haa heddii boomel ngel aldaa yumma-maggel, o huciti e maggel ngam naamnaade innde maggel.

Binndangol Koorka e Janɗe Faraysee

Deen jannginoowo oo hucitii e Koorka ngam addude hol ko o yidi? E naamnaade innde maggel. Maariyata Wan wi’.

Hol no mbi’etedaa?

Ngel jaabii ngel wi’, mido wi’ee Koorka, nii woni Maryaama Wan wi’ ngel, hol ko njidɗaa? Ngel jaabii, ngel wi’ njidmi ko janngude.

Nii woni Maryaama Wan, winndi innde maggel e nder doggol inde janngoobe ɓee, ndeen jinaabe makko tinii wonde Koorka naatnii hoore makko e janɗe faraysee, kono alaa ko ɓe kaali so wonaa yoo o tinno o waasa wonde caggal, janɗe bonaani, boni ko wonde caggal, yoo o tinno no feewi o waasa ɓureede.

Nii woni ɓe ngoni e janɗe, kono yimɓe fof ina teskii, gila ñande innde maggel winndaa, yahaa ngaraa mum, tampere mum e lorla mum, ɓee sukaaɓe meedaani luuteede janɗe hay ñalawma gooto.

Hay so ngel sellaaani, ko maa ngel ara, haa ngel yottoo ngel hollira hoore maggel, dii-doo sifaaji ina kolla wonde engel yidnoo jande.

Maariyata Wan ne ko neddo coftudo laafdo reedu, ponndudo janngoobe mum fof e mba'di ngootiri, baawdo famminde, duum wadi janngoobe bee fof noddirta mbo ko goggoo.

Eden tesko saaga nde Jannginoowo maabe, janngata ndee, ina heewnoo wi'de, so gasnii jande yidi wonde ko jannginoowo, ko meccal ngal o moftunoo e bernde makko, sabu gilli mum ina mawnunoo e oon fannu, Pulaar noon wi' gilli ngonaa naafige, tee gilli cuudotaako kala ko njiddaa suudotaako a teyataa nde kollirtaa dum.

Ndeka noon o hebii ko o yidnoo koo, so wonde jannginoowo, ngaal meccal dimal keewngal nafoore, pamdungal wune, nde o hebnoo ngal ndee yejitini mbo tampere o dañnoo saanga nde o wonnoo janngoowo ndee, kadi edum siftina mbo fodde capande-capande karne, o hokketenoo yoo sa'to tuma nde o wadanoo hooreejo janngoobe bee e heblude karne makko heblo de o janngirta subaka fof.

Heblude alluwal makko e heblude binndande kaaldigal hakkunde janngoobe.

Almuudbe makko ina njaawnoo, ko paamata binndande makko e newaare, Koorka ina yaawnoo ko faamata binndande makko, nde wonnoo omo deeyi hakkille, kadi huunde fof wonaano haaju mum, so wonaa yoo faam ko buri yaawde.

Kadi ina teskanoo defte Koorka burnoo defte janngooɓe ɓee fof laaɓde. Omo yoodnoo binndol, nde jannginoowo jiimnool e deftere makko fof weltotono no feewi, oon sahaa noon pinal saraaki sabu ko-ko wi'etenoo dahaa winndirtenoo, ko ɗum ndiyam e ɓaleeri barma waddee e ɗacce jiiɓindiree haa naatondira winndiree, kuɗi kiriyonjaaji pinal yi'taaano ɗum tawo. Noon kala ko jannginnwo oo diidnool to alluwal too ina tawetenoo e karnal Koorka, sabu omo yidnool ñeemtinde ceerno makko.

E kala sahaa, Koorka ina yillotnool e nder duɗal hee, ngam hollude sehelaabe makko no kuɗol nanngirtee, eno binndi lelortoo e dow diidi karnal.

Daaña defte Koorka ko laaɓde ngonnoo, so wonaa ko ceerno yamiri yoo winnde a tawataa heen binndol godngol, binndi makko ina peewnool, hay ceerno makko ina yeeɓatnool junngo makko.

Ñande wootere noon ngam yidde y altinde Koorka e deyyere mum, jannginoowo oo werlii mbo naamnal e wi'de e nder hitaande, hol no foti balde ngoni heen?

Koorka moosi suuti junngo mum, ngam hollirde omo weltii e naamnal ngal kadi omo faami ngal, Maariyata Wan wi' aan Koorka. Koorka jaabii e daande deeynde wi' e nder hitaande eden njogii teemedde tati e capande jeegom e joyi ñalawma.

Nii woni jannginoowo oo wi' yoo janngooɓe ɓee caato Koorka kelle ngam weltinde ɗum, ɗoon woni nde jannginoowo oo werlii naamnal kala, ko Koorka yidata jaabaade ngal, ɓe ngoniri noon haa wadi sahaa gooto, Maariyata Wan arti galle o tawi e dow

kaggu makko catal ina wadi piindi njoodndi, Maariyata Wan feccaani sikke o anndi dum ko golle Koorka.

Maariyata Wan weltii heen no feewi, o jaarni Koorka, o beydii horsinde mo, hono ngaal gedal beydi tan ko gilli e hoolaare hakkunde maɓɓe.

Ngam noon ittude Koorka e deyyere makko haa laaba cer, Maariyata Wan wadi Koorka mawɗo janngooɓe, topittoɓe laabal dudal ngal e kala ko faati e gede njanngiin, Maariyata Wan wadi dum e juude Koorka.

Hono noon woni jotondiral Koorka e mawɓe jannginoɓe heddiɓe ɓee, heddi Koorka ina nawanaɓe karne jannginoɓe duɗe les ɗee e karne kaande saateede kala ñalawma, wondude e karne heblooji e kala ko duɗe ɗee kaani soklude e kaɓorde jannginirɗe.

Ndeen so Koorka yahiino to mawɗo jannginoɓe too, omo haaldatnoo e makko konngi Faraysi juɓɓuɗi. Koorka ina joginoo sehel debbo, eɓe mbaawri nde wonnoo ɓe ngoowondirii no feewi, ko kamɓe nanndi jikkuuji, sehel makko oo, ko deeyɗo jidɗo janɗe no Koorka nii, omo wi'ee Aljumaa.

Aljumaa hodnoo ko ɗo wodɗaani galleeji Koorka'en, sabu ko galleeji tati lommbinoo hakkunde maɓɓe, kadi kamɓe ɗiɗo fof ndenndi e dudal gootal, ɓe ngoniiino sehelaabe no feewi, gila ɓe nganndondiri ko kamɓe ngondi ɓe meedaa seertude so wonaa lelɗe.

Tee ɓe meedaa haɓɓe, ko tiidi e yonta sukaaɓe koo, ɓe meedaa luurdude, kala ɗo nji'ɗaa gooto e maɓɓe a yi'at godɗo oo, hono

noon kadi hay pijirlooji maɓɓe njiidaa e pijirlooji heddiibe bee, kadi ɓe pijata ko fijirde rokkoore ganndal e pinal, so ɓe ndokkanooma pooftel, kamɓe ɓe njoŋotonoo ko baɗɗe, heddiibe ɓee ina ndiwa ina cirpoo, ina luuka, ina ndoga.

Kono kamɓe ko deeyɓe ɓe ngalaa dillere, Koorka alaano caka-cakaleegal heddiibe ɓee njoginoo ngal, Koorka faami tigi ɓe nanndaani neesu, kanke o ɓuratnoomo yidde tan ko fijirde deeynde ko wonaa diwde ina luuki yaha, kamɓe ɓe ɓurnoo yidde tan ko teelde, ka'en diɗo tan, ɓe pija ko aldaa e dillere, ɓe njeewta ko aldaa e luukaali, ɓe ceertataano so wonaa leɗe njonti.

So weetii subaka wooda e maɓɓe, jahɗo to godɗo too, mbela ɓe ndawa janngoyde. Eɓe njuɓɓinoo ko ɓe potata wadde e ñaldi di ɓe njanngataa dii, gooto e maɓɓe yahatno to godɗo oo, ɓe yetta defte maɓɓe janngirde, ɓe ngona e ñeemtinde no jannginoowo oo wadiratnoo nii.

Nii woni hitaande ɓenni alaa ko muusi Koorka, hitaande wodnde rewi heen ina yahra noon haa wi'aa jooni kay Koorka sellii. Yidde janɗe e aɗde wonde caggal yejitinii mbo kala muusalla o wondunoo, ko tampere yahaa ngaraa janɗe ndee tan wadnoo e mum gewol.

Kala hitaande arnde, so ɓe mɓadii kawgel, ko kamɓe diɗo ngarata hoore, ɓe ngoniri noon fodde duubi jeegom, tawi hanɗadi ganndal ngal ñiibii. Jooni kay Maariyta Wan, humpitiima tigi-rigi ganndal sukaaɓe makko janngooɓe ɓee ñiibii.

Jooni noon Koorka'en mawnii, haa ɓe naatanii nguurndam no feewi, ɓe njontii yidde e yideede, kono haɗaani eɓe njokki janɗe

maɓɓe, ɓe ngaccaani. Koorka ko suka debbo jidɗo janɗe belɗo hakkille no feewi, nehiiɗo, deeyɗo, mbo yoyre mum wadi kellifaado gila e cukaagu.

Koorka ko joom hurum wonnoo, so gite maa njaniino e makko, ko alaysago njidɗaa mbo. Neene Takko acciino golle galle dee fof e junngo Koorka. Koorka lootnatnoo, unoyatnoo, wada huunde fof, ko faati e gede hiraande galle ndee, won e sahaaji nii ko Koorka subotonoo ko ɓe kaani defde.

Libtegol Koorka e Ñawu makko

Ñande wootere eɓe pija, eɓe ndiwa, eɓe mbaɗa sigi-rago tan haa Koorka luuki, yani e leydi, fortii fadɗaa yoori koŋ, alaa fof do dillatnoo e ɓanndu makko, yimɓe ndogi ngari, njiimi e makko, ina njuura mbo ndiyam. Neene Takko wi' noddanee kam, baaba makko ara ko yaawi, Neene Takko ina woya tan, ina wi'a mballeekam ɓiy-am, ɓiy-am, nana maaya, doon e doon Sekko noddoyaa ari tawi Koorka ina fadɗaa ina yoori koŋ, alaa fof do dillatnoo e ɓanndu makko.

Kala ko njoor-ɗaa ɓernde, so a jiimii e makko, ɓernde-maa bonatno, sukundu makko juutndu ɓaleeru, ina jalba, omo luurta gite makko ɓutte ɓaleeje, omo haylita daande makko juutnde sewnde, omo wadi cakka kanje njoodka e daande. Neene Takko so mi miijiima ndii mba'di hanɗi.

Hannde noon ko sunaare janngotoo e yeeso makko, sabu ɓiyiiko sellaani, omo wondi e miijooji, mbela o sellat? Wolla ko o maayoowo, yeeso makko ngoo ko mette e sunaare tan janngotonoo e maggo.

Ndeen Neene Takko woyii haa booyii, o miijii, bojjii dīi ngalaa nafoore, yoo o wakkilo o nannga e jabbaaru waahidu, baawdo badoowo ko welaa, wadira no weliraa, tawa alaa ko neddo waawi heen.

Doon tan Neene Takko turii moomti gondi mum haa laabi. O turii e leydi, o woni e ñaagaade Alla, o muɓbi gite makko haa tiidi, o wi' yaa aan joom baawde, joom semmbe e hattaan, jeydo kala tagoore, mido ñaagi-maa accan-am biy-am bajjo mbo ndokku-daami, mi tinaani, mi maataani, komi ñaagido ma, wota naw mo, ndeen ñaagunde Alla tiidnde, Alla jaabii dum doon e doon.

Koorka wuuri duubi jeetati caggal mum, e nder nguurndam makko do Neene Takko bamnoo anniya makko mawdo, omo wasiytonoo joom galle oo, hono Sekko yoo yeew debbo goddo, tawa ko sukaajo, mbo o yidondiri, be ndesondira, sabu ko dum tawangal e nder renndo fulbe, e dooftaare joom galle mum, nde wonnoo besngu ko e juude Alla woni, tawde wonii ko biddo gooto be ndaandi, hay oon ne ronkaama yoo sellu, tee kanjo Neene Takko o fiitinooma cellal biddo oo.

Neene Takko Wadi Sadak

Hakkille makko fof boniino no feewi, wonki makko jiiɓiinooma. Oo subaka Alkamisa, Neene Takko wadi sadak kodde e kosam, o wadi heen suukara haa haadi, o noddii sukaaɓe wuro ngoo fof, yoo ngar ñaama sadak. Ndeen sukaaɓe wuro fof ngarii ñaamii haa deedi maɓɓe keewii, Alla e weltaare ebe ndiwa, ebe cirpoo, ebe mbi'aa yoo Alla jaɓ sadak Neene Takko, Neene Takko ina wi'a aamiin, yoo Alla jaabo du'aawu, be mbi'a yoo Alla wad njahaa makka, omo wi'a aamiin.

Kono Neene Takko wonnoo ngoy'a mum, ko cellal biɗɗo mum oo, sabu ko kanke gooto o jogii, doon tan heen gootel wi' yoo alla wad, njibinaa funeebe noogaas, tan Neene Takko jali wi' aamiin, sabu omo yidnoo besnude haa heewa, kono alla hoddiraani dum tawo, woodi gootel mbi'ngel yoo Alla wad Koorka sella haa njejjitaa o ñawiino Neene Takko wi' aamiin kono tawi bernde makko ina heccidi no cukalel ngel haaliri dum nii.

Tee o booyii wadde sadakeeji e tinndinooje fof alaa ko Neene Takko heddi, kala ko wi'aa o wadat dum. Gorooje gafleteede jamma aljumaa, so finii moomaa e banndu makko o rokka kala mbo adii hawrude sakkaade kosam, alaa heen fof ko Neene Takko wadaano, hubbude kudi sappo e didi ngam ñaagaade fural e bantaare, ko aroyta janngo e nguurndam, sakkaade comci.

E oon sahaa noon, tawi Ceerno Sekko woni ko e datngal to leyde godde. Ndeen Sekko artii ina ardi e jombaajo. Ceerno Sekko noddi Neene Takko, o wi' Takko mi resii oodoo debbo, hono no mbiiruno-daami nii, yoo mi yeew debbo sukaaajo, tawa kadi ko besnoowo, jooni noon mi addii oodoo debbo, o wona e les njiimaandi maada sabu alaa ko mi haalanaani dum e gede pa'tude e maada, so o saliima, mi reggina mo, mi nawta to ittunomoomi, be ngoni e jalde ebe tappondira juude, nde wonnoo Ceerno ina horsini Neene Takko tee omo faamondiri e makko haa ko doon tan waawi haadde.

Neene Takko ina suurnoo Ceerno Sekko e waasde mum wonde jogiido, kadi alaa nde Ceerno Sekko nani Neene Takko ina haala baasal makko ngal, kanke e wonde miskiino ebe cuurondirnoo

kala nde Neene Takko ñaaginoo huunde, so o wi'i o alaa ko doon haadata, Neene Takko meedaa woytaade neddo miskineegal Ceerno Sekko ngal, duum kala nde Ceerno hebnoo gollanteedo golle binndol kala ko o dañi heen o waɗata dum ko e juude Neene Takko, waɗiino sahaa gooto Ceerno dañi hodbe teddube. Neene Takko itti njawdi wi'l yoo oon teddinir hodbe bee.

Naatangol Neene Takko e Njeeygu

Ndeen nde Neene Takko mijii tawde joom galle maɓbe wonaa jogiido yoo yeew ko yeeyi mbela ebe mbaawa suuraade heen, so o yeeyii maa be mbaaw heen humtude haajuyoñ mo'en cewkoñ.

Doon woni do Neene Takko naatani njulaagu, ngam hebde no aytondiri e Buri, hono nawliiko oo. Buri ne ko neddo baawdo dooftaade no feewi, omo dooftii Neene Takko dooftagol joodngol Buri teetti denndaangal golle galle dee e juude Neene Takko. Ko kanke Buri tan gollatnoo, o defa, o una, o lootnoya, o teenoya, ko kanke wuppooya comci nawata larogde, fitta galle e kala ko golletenoo e golle galle ko Buri gollatnoo-dum. Haa Alla waɗi o woni cowiido tedduɗo, Neene Takko hebitii golle dee, sabu deboreedu haanaani gollude golle kiisde.

Neene Takko ina anndunoo joom galle makko wonaa jogiido, kala sahaa ko kambe ndarodinoo, ngam haɓtaade cadeele nguura, ndeka won e rewbe ko walloobe, been ngoni rewbe galleeji, kono ko buri haawnaade so a yi'diino Neene Takko e Buri a mijjotaako ko be nawliraabe, sabu Neene Takko burnoomo

mawnude, yoga e yimbe cikkatnoo ko o miñiraado Neene Takko, so wonaa naamninoodo waawataano anndude ko woni hakkunde maɓbe.

Ko buri heewde Neene Takko joodotonoo ko damal galle, huufa njeeygu mum, bernde mum meedaa dum rokkude yoo yah ñukindaade ko be ngoni e wadde nder galle, omo anndi kala ko o wi' yoo Buri wad, ko duum wadata, teddungal e korsa mawka wonnoo hakkunde maɓbe, kala do Buri wi'aa yoo haad ko doon haadata, kadi Neene Takko meedaa ndaarde mo, yitere nawliigu.

Hitaande fiiltii Buri woni cowiido, dum wadi e berde maɓbe weltaare mawnde no feewi, gila bidɗo yi'aaka, Alla resiɓe, reenibe haa o jibini, o hebi bidɗo gorko, ñalaande fiiltii bidɗo innaa, inniraa maccudo. Maccudo noon ko soowoore e nder renndo fulbe.

Kono o wuuraano ko juuti, sabu ko feccere lewru tan ngel wuurnoo. Neene Takko ina darinoo, kala darnde jeewo galle. Sekko ina horsiniɓe kambe dido fof. Neene Takko ina darinoo darnde sagata, sabu o yidaano galle oo ñakkee huunde tee o yidaano Buri annda misneegal Sekko, duum wadi e kala sahaa kanjo Neene Takko omo naamnotonoo so wonko Buri sokli, oon wi'a huunde fof mi soklaani.

Buri ina haawaa ndee darnde Neene Takko darii, sabu omo yi'a kala subaka beetɗo ko cente-cente yimde ngarata ñaagaade mo, bee-be caabune, bee gaa ko lamdam, bee-too ko soran-am comci ko aldaa e tayondiral, kala ko neddo arnoo doon ndaartude, yahdii heen doon e doon.

Neene Takko ina joginoo ngoŷa mawka sabu kala ko jibinanoo e galle hee wuurataano. Ndeen Buri joodtiima haa balde makko capande naye timmii, Buri hebitiima golle hiraande.

Neene Takko ɓamti njeeygu mum, ɓe ngoniri noon haa woni duubi tati pawɓi, wadi ñalawma gooto Buri faawngi, paawngal muusngal no feewi, Neene Takko dadii haa tiidi ƴeewoyi werlaa, nawi mbo to suudu safrirdu too, gila joom galle maɓɓe artaani ladde, nde wonnoo Neene Takko ko debbo coftudo tiidɗo, omo felliti e ɓernde makko wallondirde e joom galle makko ngam timminde fotde wonnde ɗoon ndee, ko ndeen galle welata kadi endam jaaloo, ɗuum wadi Buri woni deeyɗo mbo howlaani.

Ɗuum fof e wa'de noon haɗaani Neene Takko ɓeydii ko daraade darnde tiidnde, haa yimɓe fof ceettii darnde makko, kala gorko jiinodo mo wonnoo sago mum yoo taw ko kaŋum resi Neene Takko.

Duubi seeda caggal mum Buri woni cowiido, yimɓe ina ngara salminde, ina naamnoo no Buri wadɗi e ɓanndu. Neene Takko anndi so fewjaani feere, ɓee njogori ko ñaamde oo tiggu gila jibinaaka, o haalani Sekko, yoo ƴeew suudu wodaɗu ɓe ngonoya toon, haa o heɓa hoore makko.

Ceerno Sekko ndaarti suudu ɓe ngonoyi toon, Ceerno Sekko ina wi'atnoo bojjii moyƴaani ina karmi sariya yidaa bojjii keewɗi, so woodii ko metti tagoore Alla yoo nde woyru ɓernde mum ko ɗuum ɓuri moyƴude.

Ñande fof so ɓe kirtinooma, kamɓe rewɓe ɗido ɓee, eɓe njahatnoo foodtoyde koyɗe e softinde terɗe maɓɓe, ngam

dooftaade tawangal baleeḃe. Ina waawi newnande Buri haa o ḃesna e dow jam, Neene Takko ina rokkatnoomo wasiyaaji baḃḃi faayiida, won heen sahaaji nii, Buri ina yejitatnoo ko ḃe nawliraaḃe, hay so nedḃo yi'ii no mbaadi nii, miijotaako ḃee ko nawliraaḃe, sabu ḃe ngalaa cadeele gonde e nawliigu dee.

Gondigal maḃḃe ko joodngal wonnoo. Sekko no anndondiri e Neene Takko nii fof, haḃataano e kala sahaa, omo manta ḃum e darnde makko, Sekko wi'a mbo, yoo ḃeydu tinnaare, omo heewnoo wi'de Takko, anndu aduna alaa ko woni,ko beelel jeeri ina yaawi ko horata kala ko nji'daa e aduna ko muḃal gasnata ḃum.

Duubi nayi timmi, Buri heḃitii golle, kono ḃande heen kadi o ḃaanaaki nde wonnoo ko o cowiido, Buri waali woyde, ina wi'a ḃanndu mum ina muusa, ḃe mbaali daraade e ngoḃa cattuka haa weeti subaka, ḃe nganndi nii tan alaa battane, ḃe nawi mbo suudu safrirdu, nde wonnoo gila o libaa paawngal ngal, Ceerno Sekko yani e yarnude mo aayeeji, kono alaa ko nafi, ḃesnugol makko ngol tiidii hoore, kono haḃaani eḃe ndarii kaadḃi baawḃe maḃḃe, kono kadi hakkillaaḃi maḃḃe ndokkaanoḃe, yoo ḃe nawmo to suudu safrirdu too.

Nde wonnoo ḃum aadoranooka gila e pude-pude muusalla ḡatawere ndee. Be ḃurnoo yidde tan ko o ḃesna e nder galle hee. Kono ḃum sadtiriino-ḃe no feewi.

Nawegol Buri To Suudu Safrirdu

Ndeen haalaaji ḃii keewii yoo nawe to doktoreeḃe moni fof ina haala miiḡo mum e ganndal mum, Takko felliti yeewoyde werlaa.

Neene Takko yahi ndaartoyde werlaa to mbedda to, ngam nawa be to suudu safrirdu too ko yaawi, Alla e wonde moyŷo o hebi werlaa, weddoyiibe toon ko buri yaawde.

Be njottii, Buri naatnoyaa to debo deedi ngonata too, nde wonnoo omo tampi leelaani be noddi mawdo safroobe oo yoo ar ko yaawi, sabu won gaddaado doo, kambe be paamanaani mo huunde, toon to suudu safrirdu too ina toon kala sifaa balngol mettungol, ko wa'ino podde haa e yiyameeje ko balngol ngol nganndu-daa ina yeefna berde yimbe, neestiningol haa wonaa seeda.

Ndeen Doktoor mawdo oo tintinaama won tampudo naatdo nokku oo. Doktoor oo giddiri noon o bornii wutte makko daneejo, o ardi e heñaaru mawndu, sabu o wonnoo ko e dogde.

Ndeen o yottiima, o rokki yamiroore, yoo golloobe bee ndew e makko. Ndeen be naatii nder suudu safrirdu too, o wi' yoo heen dido keddo doon ndeena ñawbe wonbe doon bee, o yalti, o artiri baafal ngal karaɓ. Sekko e Neene Takko ndaarotiri naji, sabu nduu heñaaru o gorko ko jogori jibinooyde, tee neddo maɓbe heptaama e juude maɓbe, o naatii e juude wodbe be o anndaa o meedaa yi'de, njurum e kulol ina njap -njaptondira e berde maɓbe, ngam Buri naatii e sahaa muusdo kulbiniido.

Neene Takko e Ceerno Sekko ina njoodii ina peemtondiri e nder ngal nokkuyal mawngal, bi'eteengal suudu sabbordu. Gooto e maɓbe fof ina janngotonoo e yeeso mum ngoy'a mawka e kulol burtungol, moni e maɓbe fof ina ndaara goddo oo gite njurum.

Keddagol Buri E Besngu

Ndee–doo deyyere gasiroyi, ko nande dille koyde to woddi, doon tan Sekko muɓɓi gite haa tiidi, kono ɗaanaaki. Dille koyde Doktoor godɗunooɗe ina ɓaditoo haa ɗenɗiniɓe. Doktoor oo ari haa o darii e dow maɓɓe, o ndaariɓe haa juuti, o fiiniiɓe nde wonnoo ɓe nanondirtaa, omo suuta juude omo tellina, ngam habrude ɓe ko kewi koo.

Hono nedɗo maɓɓe heddaaki, Ceerno ndaari mo, kono ronki faamde ko o yiɗi wi'de.

Doktoor oo reftii eno wadnoo o runtii, o faati nder suudu to o wonnoo too, ngam suudde sunaare makko e maɓɓe. Neene Takko refti e makko ina taaɓoo no feewi, ɗo damal ɗoo, woodi debbo gooto falii Neene Takko, nanngi e walabo makko wi'mbo tiidno, tiidnaa fittaandu–maada e ko Alla wadi koo ɗum juutii, tee alaa no min mbadaani, kono min ndonkii yoo fittaandu heddo e makko.

Ɓidɗo oo nani alaa ko wondi, kono yumma oo heddaaki, yeew ko ɓidɗo debbo o woppi. Doon tan koyde Neene Takko mba'i no pertaade o wi'i e leydi wirip.

O woni e woyde, omo luuka, o woyi gite cim–cim gondi, ɓanndu mum ina dinwa, Ceerno e deyyere mum, ummii nanngi junngo makko nawti nder galle.

Ceerno wi' joom suudu mum, Alla hollii'en hoddirnoo yottiima paddal alaa, kanke woni tagoowo woni joom podooje e hoddirooji, goodnuɗo kala ko woodi, noditoowo mbo

diisnondirtaake, kala timmindɔ aadi oo ko jahoowo nootoyaade noddaandu joomi–mum.

Mido goonɗini Alla e hoddiro mum, o wadiri ɗum ko siftinde en wonde kala tagoore ko e mum ruttotoo. Ina gasa so banii aadee hulii Alla goonɗinii ko maayoowo, goonɗinii ko Alla koo, so o ñaagiima ɗum maa wood ko o jabani ɗum heen.

Takko njetten Alla, ngoonɗinen Alla, ñaago–ɗen mbo waasataa udditana'en damal godngal, o ittana'en ɗee mette e berɗe men, hay gooto miijanooki ɗum, enen ngoɗa men wonnoo tan kono Buri seertiri e oo muusalla, kono ko nii Alla hoddiri yoo wa', njabren mo jetten mo.

Ndeen ɓe ngartii galleeji, Ceerno Sekko wadi nelaabe e wuro hee, kam e jinnaabe e hoddiibe e banndiraabe kala, ngam tintinde ɓe, oodoo kabaaru mettudo muusɗo, jurminiido, kaaɓniido keɓtiido ɓe.

Ndeen yimɓe ngullaama ñallii arde, ɓee heen mbaalii arde, janaysa wadaama haa gasii, yimɓe kootii, nde yahnoo haa jammaagu nguu jenngi, yimɓe njebbilanii ɗoyɗi haa heddii Ceerno Sekko, oon nana uddi hoore makko nder suudu ina ñaagoo Alla.

Ceerno ko turinoodo e dow nguru mbaalu, fedeendu makko junngo ñaamo ina nanngi yabere joyaɓere e kurus makko timminannoonde teemedere, njiiki makko ina ñiɓii dow faade funnaange baade gondi mawɗe ina cimtatnoo e bernde makko, ɗo o waawaano heɓɓitaade ɗe, noon haa o hifñoyii e dow salli nguru makko o teyaani.

E miijo makko oo joom suudu makko cankiido ina yaha ina arta fodde laabi sappo, omo yi'a oo debbo e nder kaawniide Alla e nder nduu-doo suudu, haa o felliti ummaade, o haalanoya Neene Takko.

Ndeen jenngii, haa tatabal jamma bennii, Neene Takko ummii boowal ari naati nder suudu, ina wi'a yoo Ceerno ar boosa becce makko nana muusa. Ceerno ummii riddi Buri, woni e moccude becce Neene Takko, kono omo tina, foofaango Neene Takko ina sukkatnoo heen sahaaji.

Haa booyi Ceerno ummii hesditini salligi mum, o juuli darde didi, o woni e ñaagaade Alla yaafuya, ko buri juutde e njuulu makko, ko o ñaagotonoo joomiraado ko yaafuya wonnoo, sabu o waasii cuddiido makko ko booyaani tee o-mona e miijo makko haa woni goonga, o ñaagii Alla nde ittata ndee sunaare e nder fittaandu makko.

Ceerno ina miijotonoo saanga nde Buri wi'atnoo mbo, en leldotaako, sonaa njanngan-daami, cimooje belde e nder buraana haa mi weltoo. Ceerno irgita ngaandi mum, haa yi'toya cimooje burde welde e yamiroore joomiraado, tawa ko simoore welnde Ceerno Sekko wona e janngude nde no haaniri nii, haa nde naata e nder hakkille Buri, do nde yaltataa haa yuma yubaasuuna.

Fodde balde tati, banndiraaɓe e wondiiɓe ina ngara du'aade to galle Ceerno Sekko too, fof noon wadiraaw kono Alla yamiriri e nder defte haala makko ceniika kaa, alaa no dente, alaano ñaamnduru, e ñalawma tatabiiɗo wolla nayabiiɗo, haa yottii

ñalawma jeetaɓiiɗo oo, alaa fof ko waɗaa heen, so wonaa du'awuuji duusooji nedɗo e nder yanaande mum.

Ndonu Kaake Buri

E ñalawma jeegaɓiiɗo hee, Ceerno noddii yimɓe to galle mum too, ngam waɗde ndonu, yumma–mum suka debbo cankiido oo noon ariino, tee o ummii ko to woddi, e nder ñalawma joyaɓiiɗo hee, o woyiino no feewi, kono ko bojii bernde, o woyratnoo biyiiko cankiido oo.

Ellee omo hersa yimɓe nji'a gondi makko, hono noon o yidaano nii tawtoreede besnugol biɗɗo debbo oo. E nder dingirel tokosel, kucitno ngel e galle hee, ina joowanoo–ɗoon kaake de Buri ɗacci caggal makko ɗee, hono no barmaaji, bakande e kala ko o woppunoo.

Neene Takko ina ɗoon e leeso joodii, ɗo wodɗaano ina fatti e ko jogori waɗeede koo, Ceerno e jonnde mum kurus nana sinndii e junngo makko, ina taarii dum sehelaabe mum, hono Ceerno Juboo e Ceerno kooce'en e wondiibe maɓbe heewbe, ina njoodii ɗoon e dow joodorde.

Gooto e maɓbe fof ina majjiti e nder mijjooji mum. Neene Takko e deyyere mum, ina yiɗa dartinde bernde makko diwoore ina taɗa, o turii, o woni e ñaagaade Alla, omo wi' yaa aan Alla, mido ñaagimaa e manngu–maada ngu alaa keerol, nde ngartirantaama oo biɗɗo, ko miin mbo arani, mi waawa jogaade mo, ko duum saabi neldu–daami Buri, ngam lomtaade–mi, tee ngaddirno–daamo tan ko haa o rokka–mi mo, noditaa mbo e baawde maada,

de paddal waawanaa, mi yidaano Buri maaya, kono alaa ko mbaawmi heen, tawde ko noon hoddiraa yoo wonir. Tee alaa fof ko njidmi ronde e ko o acci koo, wonaa comcol, wonaa kanje, wonaa kaalis daneejo, hay huunde mi soklaani heen so wonaa biidoo oo, ko oon tan njidmi, mido ñaagimaa e baawde-maada, mbela o arta e junngo-am, woto o yahdu e taaniiko oo, to ndii leydi ngoddundi, ndi o meedaa yi'de, doon tan Neene Takko foofi, foofaango liggidngo e nder fittaandu makko.

Kanjo Neene Takko e Ceerno Sekko gite maɓɓe kawri, Ceerno faami, ko Neene Takko wonnoo e ñaagaade koo fof. Doon tan Ceerno Sekko wii, mi salminii on banndiraaɓe, mi yettii on, mi jaarnii on e garaangal mon doo e galle-am hee, onon fof, hannde yoo Alla yob on moyƴere, Ceerno taƴi accere deƴƴi ko juuti ina ɗati tonndu mum les ngam haɗde gondi mum yande, o wi', yoo moyƴere Alla won e men, yoo Alla rokku'en battane moyƴe, eden mbada ndonu, ko oo kordo Alla acci e juude men koo.

Ngam yi'e mum buuba e nder yanaande mum. Doon kadi Ceerno deƴƴi seeda, o ndaarondiri e Neene Takko gite njurum, o jokki e wi'de Neene goggoo Buri, mi anndaa no foti njettirat-maami wolla njaarnirat-maami, ngam hoolaare paw-daa e dow am, ngittu-daa biya debbo ndokku-daamimo, yoo mi addu mo min nguurda ko Alla haaji, a alaa heen sikitaare e haalaaji ceweeram.

Haa hoddiro jabti mbo e juude men do en teyaani, mbaawatmi tan ko innirde-ma ngel-doo cukalel, ngel o acci e juude meeden, ngam rontude jikku-maada e neddaagal maada timmungal. So Alla jabii janngo subaka, ñalawma innde makko, maa-mi wuttu e nofru makko ñaamru innde maada, goggoo Buri.

Doon tan yeeso goggoo 'Buri hawii, holliri sunaare e njurum ngondam e bernde makko ndee, neene 'Buri yidi haalde kono ronki, sabu gite mum ina mbaanjatnoo gondi, heddii daande makko ndee, ina ded-dedna, o yirli hoore ko buri juutde, ngam suno ina mawni e makko, o deyfi tan o turi hoore o woni e nyaafde leydi haa booyi, Ceerno wi' aan Takko, mido jaarnu-maa, sabu ko wi'aa koo Buri naatii oodoo galle, a meedaa dum ndaar yitere nawliigu, tee yimbe ina ceedii dum.

Mbo anndaa so arii doo yi'dii on, miijotaako ko'on nawliraabe, sonaa wonaa nde wi'aa noon, yimbe fof ina ceedtii yidde maada e makko, ina ceedtii kadi darnde ndaraninodaa mo, njiddaa Buri no feewi, korsindaa dum, e kala waktu ko peeje moyfe pewjantaa mbo, laabi moyfi kollatnodaa mo, mi halfiniima oodoo bidfo, teewu-maa-yiiyam-maa kalfinir-maami mo, tee paamaa ko Alla halfinmaa mo, wonaa miin, mido anndi ne kay nimsa wonoytaa heen.

Nii woni Neene Takko natti hedtaade ko haalettee koo, e no ndonu ngu yahrata, ko do o joodinoo doo e dow daago no lekki demminaare, piindu ki ina tobaa, tobo heso nii, doon tan Neene Takko weltii, bernde makko sukittii, o weeytii no feewi, ko o rokkaa oo bidfo, o anndi yidde wontii dañde do luppal alaa.

Caggal mum balde seeda, cukalel ngel sanjkii. Neene Takko ina wondi e suno sanjkaare cukalel ngel, mette ina e bernde mum, sabu bidfo gooto mbo o jogii oo ne ronkaama yoo sellu. Kaa doo ngonka ina tampini mo no feewi, kala ko njoordaa bernde, so a yi'i Neene Takko a joganto dum njurum.

Ndeen ɓe njolii e werlaa, taccinoowo ɓe gure e poostooji, omo miiɗoo ñaldii ɓennudii, o wii fof ko nii ɓenniri e baawde Alla dii dumunnaaji, muusdi, mettudi, kiisdi, kaamniidi, boomel makko ina e dow buhe makko lelii.

Miiɗooji ina pal-paltondira e ɓernde makko e miiɗagol dumunnaaji, ɓennudii di o feeri, e sahaaji mettudi di Alla holli mbo, e nder duum sehel makko debbo ina artitnoo e Ceerno Sekko, oo gorko ina hoomtatnoo Koorka, ko o ɓolinoodo, omo moccira ɓanndu Koorka nebbam-kaare, ina jillaa e majjam conndi ɓaleeri, o moomiino ɓanndu Koorka fof haa fotti, haa yottii becce makko dee, omo jannga aayeeje ɓur'aana omo tuutta e noppi Koorka, doon tan Koorka feerti gite mum ndaari yumma-makko o weedii yumma-makko, doon tan Neene Takko hebbii Koorka maɓɓi e becce mum, o moomtiri warɓeende Koorka ceɓal wutte makko.

Oon sahaa noon ɓernde makko kanke Neene Takko ina addana mo miiɗooji bondi di neddo waawaa seertude. Sabu Pulaar wi' ɓernde ko gaŋo joomi-mum.

Ceerno hokkiino Neene Takko tekkere ina wadi conndi mbodeeri ndi Ceerno Sekko feewnunoo, ngam Koorka ina moomee heen, kadi yarnee heen subaka e kikiide, Ceerno Sekko wi'i kadi maa wad liste-kaar, ngam yeeude sabaabu ñawu Koorka oo.

Janngo mum subaka, e tawteregol Neene Takko e goggoo Buri, Ceerno Sekko wi'ɓe, mi wadii liste-kaar e jamma hee, ko ɓaleeɓe nanngi Koorka, gila e nder yumma-makko, yumma-makko meediino hulde taw ina lootoo nder taarorde saanga futuro haa luuki tawi oon sahaa ko cowiido ko ɓooyaani kulol ngol nanngi

mbo haa wonti paawngal, ko ñande heen ɓe nanngi Koorka, kono-noon-no foti ñawndule mbaɗɗaa? No foti wileeɓe njotti-ɗaa? No foti seernaaɓe njotti-ɗaa ɗum waawaa anndeede.

Kono minne maa-mi haɓ e maɓɓe kaadɗi doole am mi wada heen ko mbaawmi.

Nde wonnoo alaa fof ceerno wolla fiburu baaji nanaaɗo mbo Neene Takko yottanooki oon alaano, kono alaa ko nafi, ina wayno ɓee fof, ko ɓordaaɓe.

Kono Ceerno ina felliti daraade e haɓɗe e nguɗu ñawu haa o sella, o ñaagii miñiraaɓe makko, muñal sabu ɓe ngaadoraaki hono noon, waɗɗe talki, moomaade aayeeji wolla conelee. Hono noon fuditorii Neene Takko e lekɗeele mum, no Neene Takko noddiratnoo ɓiɗngel mum, hono ɓiɗngel lekɗe. Hono deen gede joom galle makko, haɗiratnoomo nootaade kewuuji, sabu anndude mo, yimɓe ngonaa gootum, ɓerɗe potaani, won heen ina moyyi, kono yaga heen titi moyyaani tee alaa ko welatabe sonaa bonande.

Ndeen Ceerno Seeko feewnii lekki mum haa gasii, o waɗi talkuru, o haɓɓi e daande Koorka, o rokki Neene Takko butel ina waɗi ndiyam aaye ceni-ɗam ko Koorka haani yarneede subaka e kikiide, ko adii nde Ceerno Sekko naattata e suudu makko kam e kurusal makko mawngal, omo jannga aayeeji alɓur'aana omo tuutta e dow hoore Koorka.

Nii woni Koorka ina samora, ina samora, haa ɓe puɗɗii yejitde sahaaji mettudi, ɗi ɓe peernoo saanga nde Koorka rafaa ndee, kono hitaande caggal mum, ñawu nguɗu arti e makko, nde wonnoo ko seerenɓe ɓee, mbaɗnoo koo ustiima. Sabu Pulaar wi'i

ñawndagal ko maa ñapitee, so duum alaa, so booyii tan heewi ko borde.

Nii woni Koorka ina yarta tan, ina yarta, haa yimbe fof teskii kadi ko o ñawdo, tee wa'i makko fof wayliima, ñaamde ustiima, doole makko fof ustiima, tee ko heewi wayliima e nguurndam makko. Hay haalde ina sadtiri mo, kadi omo wonda e ngaameela burtuka, tee so futuro juulanooma, Koorka ina firjetenoo, o natta yi'de, neddaagal makko fof waylinooma, haa yimbe cikki ko o jogordo haangeede.

Tee no Koorka wa'i nii, ina tampinnoo jinnaabe makko bee. No Neene makko wa'noo daraade e hafeere cellal makko, kam e hoore mum wonti ñawdo, sabu balngol gonngol to suudu safrirdu too, heewii e bernde makko, eden nganndi kadi doktoreebe mbaawaa safrude baleebe, doon woni hanjkadi hakkillaaji fof kucitani seernaabe e fiburu baaji en. Ñalawma meedaa bennude, tawa Neene Takko addanaani Koorka conndi kesri wolla aaye keso, wolla pibol kesol. Wadi sahaa gooto e nder hejjere jammaagu Neene Takko ummini Koorka, o maɓɓi dum e becce makko, gite makko e bernde makko ina mbi'i dak njurum e korsa, oo suka ñawdo, Neene Takko woniri noon ko buri juutde e jammaagu ngu.

Joom galle makko, umminooma ngam hesditinde sallige mum, o yi'i Neene Takko ina joodii, ina yetti Koorka, Ceerno Sekko wi'mbo, aan kam, a lelotaako, ngaccaa dii bojjii nafataa, ko Alla wadi koo, alaa ko bojjii nafata e mum, yettu Alla, nganndaa ko guurdo ñawata, maayata, waasata hay cellal mum, ar lelo ngustaa dii bojjii e ndee sunaare moy'yaani doon Neene Takko ummii heɓtoyi nder suudu ina wuundii Koorka.

Neene Takko ina yahatnoo to seernaabe wodge, tee joom galle makko hono Ceerno Sekko ko joom daliilu mawdo, kono o ronkaniino oo ñawu, gila e seerenbe wondaabe haa anndaabe, haa be njottoyii leyfi godfi alaa fof do Neene Takko memmbaaki, kono alaa ko nafi. Nde wonnoo dum diwtii gannde mabbe. Be njaltiino ndaartoyde safaare haa e nokke burde wodfude. Alaa fof joom ganndal, mo be njottaaki, kono kambe yottaabe bee fof, be mbayi kono ronkanbe nguu ñawu, heddii ko kala do Neene Takko nani ganndo maa o yottoo dum.

Neene Takko rokkiriino kanjeeji, kaalisaaji, comci dimi, ngam hebde cellal ngel cukalel, Neene Takko nde wonnoo booyii habtaade tawi damtiniima cellal Koorka, sabu alaa do dogaani e safroobe tee ko jokkudo haa Koorka sella wolla haa hoddiro itta mo e juude makko. Kono o wonaa dartotoodo e yiilaade safaara e kala nokku do o nani cafroowo ko maa yottoo mbo.

Tee alaa ko woni faandaare makko kanke Neene Takko e yidde makko, sonaa cellal Koorka, tee dartaade alaa e bernde makko, yimbe fof ina njurmotonoo Neene Takko, ngam darnde makko e dii safaruuji. Baaba makko ina yidnoo Koorka haa burti, tee kala sahaa, omo rokkatnoo Neene Takko, aayeeji yoo moom e banndu Koorka, haa yottoo e becce dee.

Ceerno Sekko ina hollunoo Alla nguu-doo-ñawu ronkanaangu, kala sahaa, omo naatanatnoo ñaagunde Alla e nder pecce jammaagu, do hay gooto dillataano.

Koorka e kaa ngonka tiidka, kono o fuddinooma mawnude, sabu o dañiino duubi jeenayi pawdi lebbi jeedifi, kadi o joofniino

alluwal makko bur'aana, ngal o janngatnoo e juude sehel baaba makko, fodde duubi nayi timmudi, tee e kala sahaa, oon ina yeewndotonoo mbaawka makko.

Ndeen Koorka joofnii jande makko bur'aana, Koorka felliti naatnude hoore makko e jande Farayse, kono o haalanaani jinnaabe makko. Pulaar noon wii pellitdo aanaani. Nii woni Koorka yahi naatoyi jande Farayse, ndee jinnaabe makko tinii Koorka naatnii hoore mum jande Farayse be miijii maa jokkondiral makko e been sukaabe janngoobe, maa ustan mo yoga e miijooji o jogii e rafi makko oo.

Jokkondiral makko e been sukaabe, wonani Koorka sabaabu moyfo hakkille makko weeytii, meseer ina ustoo e makko, cellal ina arda seeda-seeda e nder duubi joyi tawi hankadi o wa'i no celludo, sabu alaa ko o woytotoo, be ngoniri noon fodde duubi sappo, nawu nguu arti e makko.

Libtegol Koorka to Suudu Janngirdu

Cerno Sekko e Neene Takko ina galle tinaani maataani tan haa nelal ardi be to dudal janngoobe too wonde Koorka nawaama to suudu safrirdu mawndu too, doon tan be ummii, kono be ummodaaki e hakkillaaji, sabu Cerno Sekko yahi ko ina borni pade makko e juude.

Neene Takko, ina bornii fado wooto, tee o alaa musoor haala-haalaaka wutte. Ndeen be njahii, haa be njottiima, be tawi Koorka naatii suudu safrirdu.

Haa doktoreeɓe ɓee puɗɗiima golle maɓɓe nde wonnoo omo ardi e kaayit seedantaagal wonde ko o janngoowo, omo senaa ɓoggi daneeki ina cimtina mbaadoñ ndiyam seeda-seeda, do ɓernde makko doo kanke ina wadaa ko wa'ino helto daarotgal ina loocel cewngel ina dimmboo sahaa fof.

Doon tan ɓe ndiwi ɓe maɓɓii e Koorka eɓe ngoya ko gasataa. Doon woni do doktoor oo furiibe, wi'i ndeyyon, wolla njalton nokku, ngaccon min ngolla golle amen, nde wonnoo oon ko doktoor jafanaado no feewi.

Eɗen nganndi won e gollooɓe njidaa hawjineede e golle maɓɓe, nii woni ɓe ndeyyi. Gooto e maɓɓe fof, ina momtira gondi mum ɓanje. Doktoor oo jokki e golle mum, ndeen o wi'be kanke doktoor oo, keɓee e nduu-daa suudu ngonon doon, ina e maayru dadɗule diɗi, caggal nde ɓe njobi derewol suudu ndu haa timmi.

Be ngoni doon feccere lewru, ñande wootere, ɓe ngartiri Koorka ina ñawu nguu ina iirtii e makko, ɓe jottii ɓe tawi nokku oo ina wii dak yimɓe, Neene Takko heɓi doon e joodorde, wi'i ina joodoo, ina wuundii Koorka, Koorka ina lisɓiti daande, no jogordo hawrude e lajal, gorko gooto ɓaleejo ina doon wonnoo, oon wi'dum ɓennu ko tampudo njogidaa, a waawaa heddaade e gorol, doon ɓe ɓenni fa'de nder ngam tawoyde toon doktoor oo gila inde noddaaka.

Doktereeɓe ɓee keɓɓii Koorka, ɓe lelni dum e ndaɗɗugel do yimɓe seeketeeɓe lelnetee-doo, do-be ngoni-doo debbo nayeejo ina doon lelii, ɓanndu makko fof ko uube e daale, ina hulɓinii hay ndaarde, alla e no oo debbo nayeejo wa'i yurminaade, ɓe njejiti ko addi ɓe koo, tintinnoo Ceerno ko sehel Neene Takko, oon ko

malaado wi'etee, nii woni o ardi ko e heñaaru mawndu, to suudu safrirdu too.

Caggal nde o yirltii toon haa o yi'ti ɓe, o tawi Koorka ina ɗaanii, caggal nde o rokkaa lekɗe ustooje muuseeki ɗe o ɓamnoo, ngam muusalla oo ustoo e makko.

Jooni kay foofaandu Koorka sukkatnoond, ina yahra no haanirii nii, kono noon jinnaaɓe ɓee ina ndeyyi tan, nde wonnoo eɓe kuli, sabu muuseendi ndii mawniino e Koorka haa wonaa seeda, tee ɓurtiino ganndal maɓɓe.

E yeeso Ceerno Sekko, ina yi'otonoo heen sunaare mawnde, kono ina janngotonoo e makko mette mawɗe. Nde jannginoowo maɓɓe arnoonde, o yetti Koorka, ngam yeewde so omo wuuri, Koorka ina soomaa e wutte daneejo ndoondiijo, juutɗo, niɓɓudo no feewi.

Jannginoowo oo yidi artirde hakiillaaji maɓɓe, nde o salminiɓe e ɗemngal neeniwal hono Pulaar, o hollitiɓe tigi ko mawɗum no feewi, o tampiino, kono jooni yoo ɓerde maɓɓe ngartu, o samorii no feewi, Neene Takko yidi jalde, kono tawi ɓerde makko ndee, ina teddi sabu o weltanooki, o jali jaleengo teddongo ngo ina holla o weltaaki, ɗoon woni ɗo doktoor oo yaniɓe, e wi'de ko mawɗum amen, wonaa mawɗum fulɓe, Ceerno Sekko hebitii wi'i, fulɓe ngoni afɓe aduna, gila aduna wi'aa aduna, ɓe ngoni e jalde ngam suudde mette maɓɓe.

Jannginoowo oo joodinoo ko e sara Koorka. Ndeen Koorka finii, kono ina dey yi tan, ina ndaara ɓe, Jannginoowo oo naamnii Koorka wi'dum no woori boomel-am? Ko ngondu-ɗaa? E ballal

Neene Takko, Koorka ina yidi jaabaade, kono o ronki haalde, heddii Koorka ina fiinoroo juude e konngi daɓɓi, Neene Takko ari wallitde mo.

Neene Takko haalani Jannginoowo oo, gila fuddoode rafi oo haa do ɓe ngoni doo, ko aldaa e cuudndi, doon Ceerno Sekko hebitii wi'i no o wi'rumaanii, woniri tigi-rigi, nii woni jannginoowo oo, alaa ko naamnii caggal mum, o jiimi e kaayitaaji omo winnda haa do o hempinoyno, o noddii doktoor oo, o wi'i dum ɓamee ɓoggi yeewirteedi yimɓe, mbaɗon mo wicit yeewon ko jaabawuuji dɗii njaltinta wota njejittee yeewde no ɓernde makko nde diwirta, ndeen ɓe ngarii eɓe ngaddi bicitirde maɓɓe kala.

Heen gooto ina darii goddo oo ina jiimi e makko ina tami huunde ko wayno daarotgel tokosel, ngam yeewde no ɓernde makko ndee diwirta e tolno nguli ɓanndu makko e hedtaade no foofaango ngoo yaarata. Caggal duum, o werliiɓe naamne keewde, juɓɓude paatude e safaara makko, kam e cafroowo makko oo, ngam heɓde laaɓndi ñawu nguu, gooto e topitiiɓe cellal aadee ina doon joodii, ko o debbo, kala ko jannginoowo oo naamnii, omo jogii kudol makko e karnal makko, kala naamnal berlangal o winnda ngal e nder karnal he wondude e jaabawuuji keɓaadi dɗii kala.

Jannginoowo oo waylitii e cafroowo oo, o wi' dum peewnane-mo ko ina jippina nguli ɓanndu makko, ndokkon mo lekde ɗanninooje, mbela omo ɗaanoo no feewi, wota njejittee ɓamde yiifam makko, mbaɗon mo rajo, ngam yeewde so oɗon mbaawi yi'tude ñawu nguu, yeewon ko jaabawuuji dɗii njaltinta e makko, tee ko-ko ɓuri yaawde njidmi yoo on mbaɗdum.

Neene Takko ina joginoo heen faayre burtunde no feewi, kono noon fof e wa'de o yi'aani e yeeso jannginoowo oo ko ina holla faayre wolla kulol. Kono duum fof e wa'de noon hadaani Neene Takko naamnaade cafroowo oo e wi'de hol ko biyam oo wondi?

Cafroowo oo jaabii, nde wi'mo, alaa ko min nji'i heen ko woni baasi, fof ina yahra no haaniri, wota kulee ko bidngel pullo, tampat kono maayataa, maa min mbaɗ yoga e yeewndorde, ngam hebde ko buri laabtude e ñawu nguu, ko adii duum yoo o rokke dee-doo lekde o yara, yoo o ñaama no feewi, mbela omo daanoo, Neene Takko feewnani Koorka ko ñaami, o walli dum haa yari denndaangal lekde doktoreebe bee ngaddunoo.

Neene Takko ina wadira jam-jam ngam hulde woto lekde dee njiiboraade, sabu ina wi'eede so doktor okkiima reeno woto a bamirde ki ni haanaani, sabu won no ada wada ki ina haasii wontande ma rafi goddo, ngam hulde mo woto ngal ñiiwa yaɓbude ngal mbaroodi Neene Takko noddii doon gorko gooto ji'oowo binndi ngam wollude no Koorka yardi dee lekde ko aldaa e juumre e jiiɓru, gorko oo ne nde wonnoo ina yurmaa Neene Takko omo wi'a dum Neene deeynu bernde maada maa Alla rokke sago maada, sabu alaa mo kaawani-daa moyƴere.

So Alla jabii maa Koorka sellu haa onon fof njejiton wonde o meedii ñawde, Neene Takko hebitoo wi'a duum so wadii maa-mi yettu Alla haa bura ko njettatmi mo ko, oon wi'a wota feccu heen sikke ko ko wadi haa gasi.

Garal Doktoreebe Subaka

Janngo e mum subaka heede waktu jeetaɓo, doktoreebe bee ngari ebe kebbini juude maɓbe wiɗo bursaako haa daati e

mbuteloñ kam e ngedoñ ngodkoñ koñ cifotaako, ɓe njottii, ɓe naati eɓe mbeeytii e nder suudu safrirdu nduu, eɓe naamnoo, eɓe mbi'a no ngooru–don, mbaar on ɗaaniima tigi–rigi.

Koorka wi'ɓe on mɓadii kam pesngu moy'yo. Ndeen woni nde mawɗo doktoreeɓe oo wi'ɓe, jooni kay min keɓii daliilu ñawu nguu, wonde sellinta mbo ko lekɗe ɓaleeɓe tee nganndon kala ko mbaawɗon wadde e safaara doktoor wolla godɗum ko oɗon mbonna kaake mon e dow mehre, ko lekɗe ɓaleeɓe tan cellinta Koorka, doktoor oo wasiyii Ceerno Sekko e Neene Takko yoo ɓe tinno e safaara lekɗe ɓaleeɓe wota ɓe mbonnu jawdi maɓɓe e lekɗe doktoreeɓe, ɓeen njaɓani doktoor oo ko wi'i koo.

Doon woni kadi ñande mum jamma, Ceerno naati liste–kaar, o yi' heen gorko nayeejo oon ina joopanoobe to cafroowo ɓaleeɓe woni kono kadi Ceerno ina teskinoo e nder hee oon ina wi'abe woto ɓe ngabbo mo maa o ar haa o yottoo nokku mon oo, so on ngabbiimamo ne on nji'ataa mo.

Ndeen weetii subaka takko wammɓi Koorka weeti yirlaade haa naange ñawli, ɗum wadi y'iwoonde, ɗum toɓi toɓo heewngo ndiyam, Koorka liɓtaa woni e woyde ina wi'a mballee kam ɓe ñaamii kam, ɓe mbarii kam, so on ngaraani dey mi maayat, doon gorko gooto rokki Neene Takko tekkere ina wadi conndi purdi, o wii yoo Koorka ure ndi, yulɓe ngaddaa mɓaɗaa e pehel, Koorka uraa ina luuka, ina nodda inde yimɓe heewɓe haa o deeyi.

Nii woni gorko oo wi'ɓe, jooni kay maa mi rokku on, lekɗe gureteeɗe e looteteɗe ngittanon mbo sadak ñande alkamisa e altine subaka e kikiide e nder jonte didi, so on mɓadii ɗum, maa on nji' heen yitetere, tee hay so o sellaani, maa ɗum usto e

makko no feewi, ɓe ngoni e wadɓirde no gorko oo wi'runooɓe nii, haa woni duubi jeedidɓi timmudi, alaa ko Koorka woytii.

Ngool kadi nde woni yimɓe fof mbi'i Koorka sellii, Koorka ɓamti janɗe makko Faraysi, nde wonnoo ko o belɗo hakkille, nde kawgel wadɗaa Koorka ari dimmo e capande njeenayo janngoowo. Hannde noon, ko dokkirgol njeenaaje janngoobe gañiibe, Neene Takko yi' mboomri mum e nder ñaantungal joodngal ko Koorka suusaano wadde, so ñaantaade, omo rokkee njeenaari makko, tee ko mawɗo jinnaabe oo e hoore mum, rokki Koorka njeenaari makko, junngo e junngo, kelle e luukaali naatondiri pa'i dow Alla e weltaare.

Neene Takko anndi tigi janɗe ina heewi nafoore, ko e oon ñalawma kadi Neene Takko nawi Koorka to cafroowo mum, ngam hollitde mo teddungal Koorka hebi ngal, e oon sahaa lekɗe wodeebe nji'taa ko-ko booyaani.

Tee ina teskanoo eɗe keewi nafoore, kala ko rafi waawi muusde so a memiide ina hasii nji'aa heen yitere. Oon sahaa kadi ko cuudi cekki wolla lekɗe cañaade ngoodno, kono kadi ko cuudi ciŋkaadi haa yoodi nder e boowal majji, ina wadetenoo majji gude cañaade keewɗe eɗaaji, boomel makko ina joodii e dow koyɗe makko, ina haalda e makko ngam weltinde fittaandu makko.

Koorka ina jala ina talloo e dow gude cañaade haa yoodi, ina wayno meedaa rafeede, loode didi ina ɗoo keewi dak ndiyam gorooje ina e les majje. Neene Takko ina yetta Alla ko aldaa e gasde, sabu o dañi ko ko cikkaano. Sehel makko ina ɗoon sara maɓɓe ina wi'a yoo Koorka jokku safaara makko wota welsindo

mbo hay seeda, mbela ñawu nguu ina waasa artude e makko, tawde cafroowo makko wi' so woppaani lekde dee topitiima de no haaniri nii ñawu nguu wontaa e mum artude.

Kadi o miijoo no yumma makko oo tampiri e safaara makko hee ni, o hebitii wi'i tee aan Koorka ada anndi no tampirno-daa e ñawu maa hee, aduna fof sooftumaa, tee ada anndi ariino e sahaa gooto hay maayde burtani-maama nguurndam, wadde jokku safaara wota welsindo.

Ndeen Koorka lootiima aaye mum ñande Alkamisa, o tini e wonki makko won ko iwi e ñawu makko o weltii sanne. Koorka ina wondatnoo e tay'am beram duum ne iwi haa laabi cer.

Wadi kikiide gooto Koorka yeewi wutte burdo yoodde o bornii ngam yeewndaade hoore mum, so ñawu nguu accii mbo haa laabi cer, ndeen o yaltii, o woni e yillaade yimbe ina ndaara mbo ina mbi'a goram Koorka dey malaama, o wadtii ñaantaade, omo yilloo e yimbe, kooni Neene Takko ina haani ittude sadak, ndeen Koorka yilliima haa jootii, alaa ko hebi mo, Koorka arti nder galle o joodii.

Ndeen weetii subaka Neene Takko dawri wadande mbo sadak, ñiiri e kosam, kam e kodde suuna, Neene Takko noddii sukaaɓe wuro ngoo yoo ngar ñaama sadak. Ndeen ɓe ñaamii haa ɓe ngasnii ɓe ngonni e wi'de yoo Alla jaɓ sadak yoo Alla jaɓ dak Neene Takko, Neene Takko ina wi'a aamiin, ɓee mbi'a yoo nawma makka, ɓeya mbi'a yoo Alla rokku ɓiɓɓe haa heewa ɓeya too mbi'a yoo Alla holluma ɓidngel Koorka.

Neene Takko ina wi'a aamiin, kono ko burnoo, wonde ngoy'a Neene Takko ko cellal Koorka haa abadan. E nder ngal doo datngal sahaaji bennudí, ina heen waktuuji beldi ina heen kadi sahaaji mettudi kaadfi. Doktoor oo wadiino mo e rajooji keewdi e gargol doktoor oo, Takko acciino ndadfdudi do o haani lelaade ngam yeeuwe Koorka.

Hakkunde Koorka e Debbo nayeejo o

Koorka ina wondunoo doon e debbo gooto nayeejo, ko be dendiraafe to banje jettoode, Koorka ndaari mo haa booyi naamnii mo wi' no Malayka maayde oo wi'etee? Doon nayeejo o falii, feemti caggal wi' aan mate ko a kaangaado? Woto naamno-mi hono dee naamne, a uusu billaah wala-hawla-walaa kuuwata illaa billaahi-aliyal-asiim, bissimillaahi ar-rahmaani ar-rahiimi yoo Alla danndu-am suranami anndude innde makko, saka yi'de mo, Koorka jali no feewi wi' ko ndinwataa noon, aan dey ada huli maayde, kono a dadataa nde, tagira-den ko maayde, kala ko tagaa sooraa fittaandu ko-ko maayata.

Nayeejo oo hebitii wi' mi meedaa anndude ko a Ceerno baajotoodo, tinno accu-am mi deey'a, miin ko hoore-am woy'imi.

Koorka wi'i hedtomi, mi haalanmaa no o wi'etee. Nayeejo oo wi' mi yidaa anndu innde makko, Koorka hebitii debbo nayeejo o malayka maayde o wi'etee ko jaraa'iilu wolla malakal mowti, malayka maayde, debbo nayeejo o hebitii wi' accu haalde dum, nayeejo o wi' mi haalanat yumma-maada dey so o finii, mi wi'a mbo yoo harto ma, sabu ngondaa ko e faggaade musiiba mbo a waawanaa e nder nduu-doo suudu.

Miin e dañde duubi capande jeetati e jeegom, njidmi ko wuurde mi yidaa maayde jooni. Doon tan Koorka wadi pedeeli mum e hunuko makko, hono no bi'oowo-mo yoo deyɣu-nii, o runtii o hucciti banɗe goddo, hono no jiddo daanaade nii.

Maariyata Wan tintini janngoobe mum, wonde Koorka ruttinaama to suudu safrirdu too, ndeen woni nde o wi' yoo Jibel bam inde janngoobe yidbe yahde salminoyde Koorka bee, kono noon janngoobe bee hay gooto yidaa heddaade, sabu moni fof ina yidi yi'eede toon, tee ko ronkere kono be njidaa sehel maɓbe ñawa, haa kona nawee suudu safrirdu, hono noon Jibel yubbini goomuujj, goomu fof yimbe sappo, ngam moni fof yi'ee toon.

Hono noon be njahri kono kadi ebe mbadnoo piye, ngam soodorande sehel maɓbe, biɓbe lekde e gede godde ñaamteede, ngam wuurnude banndu makko, ndeen be njottiima e gardagol Jibel, be naati be calmini, Jibel itti kaayit seedanfaagu holli doktor o ngam anndide mo ko be janngoobe, tee ñawdo oo e maɓbe fof ndenndi suudu janngirdu wooturu, nii woni doktor oo hokki be yamiroore, yoo be naat, kono woto be kebbinde dille, be naati be naati be calmondiri e Koorka be ndokki Koorka, ko be ngaddannoo-mo koo kala, be totti mo be mbaynii Koorka be ndu'ii yoo Alla rokku cellal.

Ñande wootere, ina hawri e Alkamisa, no Maariyata Wan woownoo wadde, so yahde salminoyde yimbe ñawbe, wonbe to suudu safrirdu too, o bami doon deftere sagitorde mawnde, o joodii caggal biro makko, o yamiri yoo debbo gooto naat, oon naati o naamnii kabaaru Koorka ko faati e cellal makko.

Doktoor oo wi' aah ey-yoo Koorka ko ñawdo tiidniido, jidfo haaldude e yimbe mbo waraani banndu makko tee o yidaa yeeweende, ko ndeen woni nde Neene Takko dabbiri doktoor oo, yoo accu be nawa Koorka, leyde wodeebe, sabu won gooto, ñawnoodo hono nguun ñawu, nde nawaa toon selluno.

Nde wonnoo ñawu nguu juutii, tee alaa do be njahaani, kadi suka oo tampii haa ko doon tan waawi haafde. Jooni buraniibe tan, ko nawde Koorka leyde wodeebe, mbela ebe ceeka mo be njaltina ñawu nguu. Denndaangal kaayitaaji makko e gedde makko, kala ko dum waawi jarde e kopporeeje, mido darodoo heen, sabu miñum joom galle am ko toon gollata, tee ko kañum woni mawdo halfinaabe ko faati e cellal aadee.

Doktoor oo deyyi ko buri juutde ina acci Neene Takko ngam durnude miiijooji mum ñaawde e bernde mum mbela ko haalata koo ina waawi wonde. Ndeen Neene Takko gasnii haalde, doktoor wi'mbo banndi-am debbo, oo mbo kaal-daa haala mum, ina gasa,tawa ñawu mabbe wonaa gooto, tee faam wonaa nawaado toon fof selli, heewbe ina njaha toon, ndonka sellude ngarta, tawa ñabbuuji ngonaa gooti, kono Takko burnoo yidde tan, ko biyum nawee leyde wodeebe, nde wonnoo baleebe ndonkanii.

Doktoor oo hebitii wi'i kadi,mido felliti o haani wadeede ko yeewndagol sinikoloji, ngam hebde tigi-rigi laabndi ñawu makko nguu, ko hadi mo sellude, janngo maami ar toon min mbada mo oon wicit. A jaaraama, doktoor, moyyi, feewii, haala maada, ina tiidi faamde, ina tiidiriimi, kono a waawataa faamde haala-am.

Doon tan Neene Takko yalti, ina doga, gondi ina mbaanjoo e yeeso mum, berde makko ina heewi suno, yeeso makko ngoo

ina hollira mette burtude, o yaabani damal yaltirde, o bami werlaa, o feemti galle.

Ndee-doo yontere yaawiri mo kanƙo Takko, nde wonnoo ngoƴa ina mawni e makko. O bamii wiccitaaji keewɗi kanƙo fof e hulde, kono fof yahri kono haaniri nii, subaka gooto o yalti omo hoori, o halfini joom galle makko biyiiko oo, o artaani so wonaa sallifanaa, ndeen Neene Takko artii, o bami leecel, o werti doon o lelii, haa booyi Koorka fini woni e woyde, kono doktoor oo, wi'be wonaa baasi, ko njobto muusalla tan, ɗum booyataa e makko nattat jooni, so o ɗaantiima tan ɗum iwat e makko, maa o ummodo e coftal mawngal.

Doon tan ummii to o lelinoo too o ari e yeeso yumma-makko, baabiraado oo ne yaltini kurus makko woni e wirdude. Balde ɗiɗi caggal mum, doktoor oo wadi nelaado yoo baabiraado oo ar to makko, to gollata too, ngam hollitde mo kabaaru ñawu nguu. Doktoor oo wi' mi noddiraanima baasi, ko ngam humpitde ma, kabaaru biya debbo, nganndaa min mbaɗii mo wiccit min ceekii reedu makko, min njaltinii ñawu nguu maa ɗum wonan on bural e bantaare, tee maa o waaw hebde besngu ko aldaa e lor, tee ɗum alaa cadeele hay batte, omo waawi ɗaɗɗe besngu haa no njidirdon fof, so Alla jaɓii, maa min mbaɗ heen ko min mbaawi, ngam danndude tigguyel ngel, kono kala ko waawi kewoyde heen, maa-min ittuma kumpa ko buri yaawde.

Ceerno deyƴi dumunna juutɗo jaabaaki, ina turi hoore ina miiɗoo, naamne keewɗe ina njap-njaptondira e nder fittaandu makko, kono nde wonnoo omo wondi e ngoƴa e kulol o naamnaaki hay batte, doon tan o ummii, o nanngi doktoor oo o maɓɓii e makko, ngam hollirde weltaare makko, kono ina

janngotonoo e yeeso makko kadi mette mawde ngonde e bernde makko.

O wi'i yoo Alla wadane moyƴere e sawtaango teddungo ngo ina hollira wonde o weltaaki e nofru makko ada yi'a gooci gondi, no mbaanjortoo heen, kaa-doo ngonka tiidka, kaaɓniika, muuska, ina jap-japtondira e nder wonki makko ko aldaa e njurum.

Kono paamen ngoƴaaji e yiddeeji banii aadee ngasdataa ñande wootere, ina ara e sahaaji beldi, sahaaji muusdi, sahaaji kaaɓniidi, mettudi kono fof ko e juude Alla woni, ko-ko o welaa heen kala o wada, oon sahaa noon suudu safrirdu nduu ina deeynoo, ina yeewi haa wonaa seeda, hay gooto a yi'ataa boowal, ñawbe bee e wondiibe maɓbe fof ko nder ngonnoo ina pooftoo.

Cerno Sekko jottinoodo doon e doon hebi doon e joodorgal joodii huciti e Koorka, Koorka ina doon lelii ina wa'ino daaniido, yumma-makko ina joodii e ceɓɓet palngel, ina jogii bifirgal, ina wifa Koorka, banndu makko ina mooya buubol ngal bifirgal addata e makko, doon tan o wayno denyiido nii, taafiya kaa bocitii mo yani e leydi, o woni e dinwude, na wayno muɗal makko e tiidnaare makko e coftal makko, cuusal makko, pellital makko e yidde danndude oodoo biɗɗo e nguu ñawu ko-ko ardi.

Sabu o fiɓtinooma moyƴere Alla, sabu do o woni doo ko o donkitɗo, omo wada yahaa ngaraa e yeeso joom galle makko, tee o yidaano hay gite maɓbe kawra. Cerno Sekko haawaa ko Neene Takko wondi, haa wonaa seeda, o felliti naamnaade e wi' Hol ko woni? Ko gondudaa? Hol ko doktor oo wi'maa? Nee Takko jaabii nde wi' hay batte.

Ndeen noon hol ko ngondudaa? Hay batte won ko koydumi, mido huli koydol ngol. Sekko deyfi seeda wi'i gaa-ga leyde baleebe koydi ina kolla ko heewi ko jogori arde e neddo wolla e nokku.

Haala-am ko koydu-daa, omo wondi e ngoyfa e kulol ko oon jogori haalde, doon Neene Takko wi'mbo Ko to nder suudu defirdu too ngonnoomi, haa debbo gooto ari e am ina dogo ina wulla ina wi'a yoo mi ar Koorka yanii e nder woyndu, ngiddirmi noon ngonmi e yeewde boggol ko puntinirmi, mido habtoo, mido wadda e yaltinde dum, mido habtoo haa pinmi e nder heen, Nee Takko arti deyfi cel, nati tonndu mum les haa tiidi ngam hadde gondi mum yande.

Ceerno Sekko ummii badii biyum o janngi aayeeji bur'aana o tuuti e hoore Koorka, o arti o muɓɓi gite makko ko buri juutde, caggal duum o yaaɓani damal yaltirde hay batte o haalaani, kono omo anndi koydol ngol moyyaani, ndeen Ceerno Sekko yaltii, o soodi kosam o sakkii doon sukaaɓe dido been mbii mo yoo Alla jaɓ sadak rokkuma sago maada haa nji'a taaniraaɓe maada.

Ndeka du'aawu ko-ko jaabaama to joomiraado. Ndeen Nee Takko no woownoo wadde so fini yaltinde butelaaji aayeeji o moftunoo o mooma banndu Koorka haa fotta, o bami e kala butel o woobni mo laabi tati hono wi'ranoo, o yeewi so talki dii fof ina nokke majji, won heen e daande dii heen e keeci, diya e juude banndu fof ina wonti ciddeeje ciddeeje talki, o ndaari fof o tawi alaa ko iwi e nokku mum, ndeen Nee-Takko hempinii ko wadatnoo Koorka, bami hoore mum, fawi e dow koyde neene makko, ebe ndaarondira tan, ebe ndaarondira ebe njala, ngam majjinde haabre moni kala.

Nee Takko ina weltiniratnoo Koorka eɓɓooji, ɗi o haani gollude, so o sellii e dow jam, so a sellii, en njaltii ɗoo e dow jam, maami rokke golle baɗɗe ngartam, Koorka wi'a so mi sellii, mi wadɗii gollude maa-mi nawma kajjoyaa, moni e maɓɓe fof ina haala yiɗɗe mum e ngoɗa mum, so Koorka ɗaaninooma heen sahaaji, Nee Takko findina mo ngam yananeede ko o ɗaaniido tan, so o finii kadi o yiɗa yoo oon ɗaanto mbela omo waasa tinde muuseeki, Nee Takko meedaa renndinde yitere hay sa'aa Alla gooto, o jiimnoo tan ko e biyii ko, ngam rokkude mo kala ko o sokli, debbo jannginatnoodo Koorka oo ina jokki e arde yi'de mo, heen sahaaji omo arda sukaaɓe janngidatnoobe e Koorka, ɗum woniino hanɗkadi huunde aadoraande, won e sahaaji hay rewɓe ceerno makko bur'aana ina ngartanoo salminde mo, ina ngaddoranamo kodunguuji kam e aayeeji moometeedi e gede godde ɗe ɓe ndokkatnoo Nee Takko e cuudndi.

Worɓe aratnoobe ɓee ne meedaa yaltude tawa njataaki e hoore makko. Caggal yahdu maɓɓe ɓe ɗacca ɗoon gede keewɗe baɗɗe ñaamdu nafooru, ko wayno ɓiɓɓe lekɗe haa e ko nanndi heen. Nii woni Koorka ina heɓta ɓanndu haa hanɗkadi o woni neddo celludo.

Yeewtere Hakkunde Koorka e Neene Takko

Koorka fini subaka gooto noddii Nee-Takko wi'ɗum jooni dey Alla ko moyɗo, ina wayno hannde kam hay batte muusaani-mi, ko yettere Alla no feewi, sabu kala ji'noodo-mi nde ñawmi ndee so yi'ii kam hannde wi'ata ko-mi sellii, jooni noon won ko ngaadnoomi so mi sellii, mi heɓii golle maa-mi wad-ɗum mido ñaagoo Alla no newniri cellal-am nii yoo newniran-am noon haa jooni haa aadi oo timma.

Duubi seeda caggal mum Koorka hebi golle, omo golla omo yobee, haa seeda o nawi Nee-Takko makka, Nee-Takko arti wonti Nee-Hajjaa, hitaande fiiltii Koorka nawi Ceerno Sekko makka, oon wonti Alhajji Sekko, ñande wootere ebe njeewta gede nguurndam haa kunude mabbe memi no ñawngu tampinirnoomo, Koorka ina haala tan Nee-Hajjaa ina ndaara mo ina dimmba hoore ina maandina e wi'de eey, so o ñaabiino hunuko konngol gootol, konngol gootol tan o woyatno, ndeen be njeewtii ko buri juutde Koorka wi' ina yaha ngam foottooyde koyde makko seeda, nii woni omo yaha haa hebi hakkunde ladde o joodii doon e les lekki omo foottooo tan haa tagoore nelaade ari e makko ina jogii talkuru.

Tagoore ndee Rokki Koorka Ñawdagal

Koorka ina joodii tan tinaani maataani haa henndu welndu ari e mum, tee o meedaa hebde henndu welirndu nii e aduna heddii banndu makko ina soora buubol e weltaare haa booyi bernde makko wi' raw haa o mubbi gite, ndeen o feertii gite makko o yi' tagoore haawniinde nde hono mum o meedaa yi'de o huli, sabu ko dum tagoore hulbiniinde, haawniinde, nde sifaa waawaa sifaade.

Kono ko ayaawo aadee nde ardi e makko, tee banndu tagoore ndee ina wadi leebi, ende hulbinii, ende haawnii, ina ara e sahaaji ende yalmitoo, ina wa'a no ko koode ngoni e mayre nii, Koorka huli wi' ina dogo, kono nde wi'dum, wota hul ko mi nulaado e maada, ngam rokkude-ma, kii-doo lekki moftaa, sabu bonbe ina njobbumaa, kono so a waawii moftude ki, alaa ko-be mbaawata e maada, tagoore itti talkuru, nde rokki Koorka, Koorka hebbii kono ina wondi e kulol, doon tan tagoore ndee majji e majal yitere.

Koorka lemii, lemii haa tampi alaa fof do o yi'i batte mayre, Koorka nanngiti laawol feemti cuudi, Koorka yottii, o noddi Neene makko be naati nder suudu, Koorka fillanii Neene Takko no waddi e ndee-doo tagoore haawniinde hulbiniinde haa nde itti

talkuru nduu doo nde rokki mo, dum nanngi Neene Takko kaawis mawdo, Neene Takko wi' jooni muño mi moftandu haa baaba maada ara mi holla dum ndu.

Ndeka oon jamma Alhajji Sekko ina wadi liste-kaar ina dum yi' dum heen haa laabti, ndeen Ceerno artii noddii Nee-Hajjaa wi'dum, so woodii ko biya addi e meeda moftu haa tiida, nii woni Nee-Hajjaa, hebitii wi' won ko o rokki-mi nde o arti foottoyde koyde ndee dey, Alhajji wi' ko wayno talkuru o wi' eey, Ceerno wi'i moftu haa tiida, peewnaa dum ko yaawi o wada e banndu makko ko ñawndagal makko.

Ñalawmaaji ina benna, lebbi ina maaya, kitaale ina lom-lomtondira, Koorka ina bamatnoo lekde doyingol jooni hay so o bamaani hadtaa mo daanaade, Nee-Hajjaa meedaano wodditaa mo, ko sara makko tan o wonatnoo omo haalndoomo ngam softinde banndu makko, kono o ronka tan yoo Koorka softir no yidiri nii, ebe ndaarondira ko juuti haa gooto e maɓɓe fof wa'a no jidɗo haalde huunde ina ronki, so wonaano debbo Ceerno makko oo heddiibe bee fof ko kattanooma arde toon, koreeji maɓɓe keewdi ina ngaratnoo salminde kono ko boowal keddotonoo, ko e boowal suudu safrirdu nduu be njoodotonoo, ko Nee-Hajjaa tan yaltatnoo salmondira e maɓɓe, be ndokka mo kala ko be mbaawnoo addude e balle gila e koporeeje haa e ko ñaametenoo.

Jannginoowo makko ina ara ñande fof yeewtaade mo no o waddi e banndu, omo yanotonoo Koorka ko adii nde omo yaha. Oodoo ñalawma hannde noon Koorka ina samori no feewi, tee mbo hawri ko Aljumaa, caggal nde jumaa juulaa, Ceerno Sekko ardi e sehelaabe makko ngam salminde Koorka, ko be njeenayo be

ngonnoo, kambe fof be bornii ko comci daneeji, tee ko seerenbe nuundu be humpitii be haala, be du'aawu mum'en buntataa.

Cerno Sekko ñaagii doktoor oo yoo accu be naata be calmina biddo mabbe hono Koorka, doktoor oo jabi wii duum kay alaa baasi, o acci be naati, ngam salminde Koorka, kono omo haawaa sabu kambe njeenayo fof ko comci daneeji be bornii, dum ina haawi mbo haa wonaa seeda, Koorka ina lelii wuuraani maayaani, Nee-Hajjaa ina jiimi e makko ina jogii taafiya ina wifa, tan haa be naati e suudu hee.

Doon tan Nee-Hajjaa giddi e denyere haa bifirgal yani, o darii omo dinwa, kar-kar, Cerno Sekko takkiimo fa'i e biyum, kono sunaare e ngoya ina njanngoo e yeeso mum, nde wonnoo omo wondi e mette mawde joom suudu mum ummii, nanngi e junngo mum mabbi dum e becce makko, be peemti e Koorka.

Salminaango Seernaabe bee e Du'awuuji mabbe

Alhajji Sekko wi'i Koorka a heptinii kaawiraa be maada na? Eey-baaba eey-baaba mi heptinii be kay. Miin e mabbe fof min ngari ko ñaaganaade Alla mbela ada sella, kadi min ñaagoo yoo Alla wonda e men, o dannda en masiibaaji aduna. Kambe njeenayo fof be ndicii e leydi, kurusaaji ina juude cinndii be kuciti e Koorka, doon tan Nee-Hajjaa rojtii tukkii e balal ina woya, gila be puddii haa nde be njoofnoynoo ñaagunde mabbe ndee, o woni tan ko e woyde, so tawii ko joom galle makko oo.

Oon kam ko boji worbe tan woyatnoo, sabu ko boji bernde, sehelaabe Cerno njalti hay konngol be mbi'aani, Cerno Sekko heddodii e joom suudu mum e biyii-ko, joom suudu makko nanngi mbo mabbi e becce ko buri juutde alaa ko haali, o yalti

hay kelme o wi'aani, ndeen deyyerer jokki e nder suudu hee, debbo gooto nayeejo ina doon lelii ko be dendiraaɓe to jettoode omo suddii ina wayno tinaani ko kewi koo fof.

Koorka lelii duubi joyi e lebbi jeedidi e balde jeenayi, dum fof ko do wootere Koorka woni, alaa ko o waawi wadande hoore makko. Ndeen be naatii be calmini, be mbi'i mbaɗen du'aawu, kambe fof be ndiccii be kuciti e Koorka, moni e maɓbe fof ina sinndi kurusal e junngo, ndeen be ngasnii du'aade tan, Koorka girñitii wa'ino gimmiido e doyingol mawngol, gite makko dee ina njalba ina kollira weltaare, banndu makko nduu wa'ino wuttaandu wonki kesi nii, doon tan Koorka jippii e balngel lelinoo ngel fotde duubi e lebbi o wadi taabe seeda, kanke tan gooto, o wi'i Nee-Hajjaa mido yirloo e dingiral hee seeda.

Nee-Hajja wi'i haa ndaɓen duum. Fodde duubi e lebbi ada lelii do wootere a meedaa umminde hoore, hay waktu gooto hannde so a ummiima ada yirloo ko yettere Alla no feewi, kooni miin takko dey mi yettii Alla, kaando yetteede o, mi yettii nulaado makko korsudo, bajjo geno, gooddo gila alaa ko woodi, gootnudo kala ko woodi, dum fof nee-Hajjaa ina sujji e leydi, o ummii, o suuti juude makko, o hooyinii asamaan omo du'oo.

Ndeen naange fuddii sarde ciin-ciindi mum e dow leydi e yeestaade dow, ñawbe bee fof mbeltanii Koorka ngoni e du'aade yoo jam yaaru yeeso yoo jam yaaru yeeso, omo soorii e yimbe tan omo salmina, worbe e rewbe hay gooto o faltaaki, kambe ebe mbeltii, haa teenɗi noon e ko o weeti yirlaade koo do o wallitaaka, ndeka ndee-doo ñaagunde Alla, nde bee Seerenbe ñaagino ko jabaande gila be njaltaani e suudu safrirdu he. Yoo Alla booy-en jabaande ko ñaagi-den mo e moyyere.

Jaltugol Neene Takko'en Suudu Safrordu

E ñalawma mo ñe kaannoo yaltude ñe koota galleeji maññe, Koorka ina yanotonoo doon nayeejo gooto, ko ñe dendiraañe to banje jettoode, omo wi'a ee maama mi sikkkatno a nootoyiima noddaandu joomi-ma ko booyi, oon jaabii wii ee pullo, mi ñaaginooma joomi-ma yoo sellin-am, tee so mi selli, maami tuub, mi naata e diina, mi wonta juuldo kuldo Alla hakkan, kadi mi ñaaginomaamo mbela mi resmaa mi wadmaa nayabel, hono noon o jabii ko ñaaginomoomi, ñe ngoni e jalde.

Koorka won ko o jabaani, sabu miin kam njabiratmi ko gedal gootal, so tawii ada seera heen tato, nayeejo o wi'i a yii bidde Seernaañe libotaako e haala, eñe njala eñe tappondira juude. Ndeen yahii haa wadi balde ñe ngarti wicitaade, nayeejo o yi' Koorka o haawaa, kaawis mawdo. Sabu Koorka hebtii banndu mum do sikkaano, omo ndaara Koorka tan omo ndaara dum, o ronki dañde e Koorka kaaddi, kono o suusaa haalde, sabu demngal makko moyyaani kala nde o haawtii neddo oon ina hasii rafeede ngam hulde woto dañde woytoraandu hadi mo haalde, kono o omo ndaara Koorka tan omo ndaara dum. Ndeen ñe ngaynii wicitaade ñe kooti galleeji maññe.

Nee-Takko noddirtenoodo takko jooni wadtii noddireede Nee-Hajjaa, bernde makko ina tayatnoo e sikitaare cellal Koorka kono jooni o fuddii dañde cuusal, o yejitiino tigi sanjkaare buri, kaan ngoy'a iwiino e makko haa laabi cer, ka woddoyiino e nder ngaandi mum, ko sahaaji goddondirdi ka artatnoo e miijo mum.

O siftora tigi ko kanjo jibini Koorka e reedu mum, omo miijotonoo nii ko wonde yummiraado nafata, so wonaa yidde e

heewde njurum mbo gasataa to Alla e nehde nehdi moy'iri, hono no sariya wi'ri nih, ngam wonanoyde kellifaado e nder leñol mum wolla e yonta mum doofteteedo jidaado e yonta mum, naftoyoowo hoore mum.

Nee-Hajjaa waawaano huuɓnude miiɗooji mum e yiddeeji mum e Koorka. Nande wootere Koorka wi'i ina yidi yahde to jannginoowo makko ngam ɓe njeewtida seeda, Nee-Hajjaa wi'l, eey, kono wota ɓooy toon no feewi, Koorka hebitii wii mi ɓooyataa. Ndeen Koorka artii, wi'i Nee-Hajjaa mi yi'dii e jannginoowo-am min njeewtidii ko heewi, tee o weltiima e garal-am toon.

Koydol Koorka

Nde yahnoo haa jamma Koorka hoydi ina resaa, nde weetnoo o wi'i Nee-Hajjaa mi hoydii mido resaa e wuro mawngo diiniyankeewo, sifaa maggo ina nannda e sifaa makka, mido e nder suudu yoodndu, endu sinkaa haa yoodi, endu heewi dak yimɓe, worɓe e rewɓe alɗube, eɓe ɓornii comci ɓaleeji di juude daneeje, mi yejitii ko heddii koo, dum yonii pillaari Nee-Hajjaa wii noon, foofto hanƙadi jam Alla e kisaal mum ngoodaniima aan e ɓural e ɓamtaare, yoo Alla wad e maa barke, amin njaha haa min tiimoyi e teeyengal ndiyam a ndaarat-tan haa fof wontoya niɓɓere kunu-munuus, nokku oo ina yaaji ina mawni haa ko doon waawi haadde, ciin-ciindi naange ina njalba yahde haa nanndoya e to koode carii e dow weeyo saanga dabbunde.

Oo-doo nayeejo ina lelii do wootere tan ina talloo do alaa balloowo ina woytoo ko gasataa, tee kala lekde hokka mbi'ataa ko de beydooje oo rafi. Nee-Hajjaa ina lelii ina daani, ɓanndu

mum ina moyƴa buuɓol e dow makko ina hoyɗa koyɗi kulɓiniidi, kaawniidi, omo accannoo Koorka ɗo lelii e sara makko.

E oo ɗoo jamma noon jaraa'iilu ina yirloo e nokku hee, sabu won fittaandu ndu o nelaa yoo ittu, tee luppal alaa ko o nawoowo ndu kala ɗum jenngi, ina gasa tawa ko nayeejo oo jogori nootaade noddaandu joomi-mum, to weeyo jalbooyo, jaɓɓotoongo kala tagoore wuurnde e dow leydi. Ndeen doktoreeɓe ɓee ngari ƴeewde oo debbo nayeejo kono ɓe tawi jaraa'iilu yahdii e fittaandu makko gila nder jammaagu, ɓe mbaɗi nelaabe e yimɓe makko wonde yoo ngar sabu nedɗo maɓɓe sanɗiima, ɓeen ngari e keewal ɓe mbiroyi mbo.

Dutta Neene Takko to Suudu Saforordu

Lebbi jeenayi caggal mum, Nee-Hajjaa arti e doktoor oo, o wi'ɗum, doktoor miin dey jooni alaa ko paammi e hoore-am, mido wonda e njirlo, ɓernde-am ina ƴeefa, mi aŋcii gede keewɗe ñaamatnoomi, kala ko ñaammi heen mi tuutat a faamii doktoor.

Doktoor oo heɓitii wii aɗa lootna jooni? Alaa mi wayrii lootnude jooni, jooni mi naywii, mi sikkaani so mido ɓesna hanɗadi. Hol nde mbayruɗaa lootnude? Ina abboo jooni e lebbi tati. Dumunna seeda caggal mum, haa ɓe nani kelle e luukaali doktoor oo ina nodda gollidiiɓe mum ina ngaree, ngaree mido on joganii kabaaru belɗo, ndeen ɓe ndogii ɓe ngarii, o wi'ɓe Nee-Hajjaa ko cowiido ina yahra e lebbi tati, ɓe luuki ɓe kolli weltaare maɓɓe e oodoo kabaaru.

Jooni nawee mo doktoor debbo mawɗo to woni saas faam, mbaɗon mo kala wicitaaji, mbatton e makko hakkillaaɗi no feewi, ndokkon mo kala lekɗe jahdooje heen, on mbeltiima, sabu oɗon

njogori heɓde cukalel kesel. Eey-min mbeltiima no feewi. Nee-Hajjaa woni e jalde ngam goonɗinaani ko ɓe kaalata koo, sabu o meedaa daminaade omo ɓesna e nguurndam makko.

Nde wonnoo alaa ɗo o safraaki kono o ronkii. Gila ɗo wonnoo sikke haa wonti goonga. Ndeka noon maa taw damal ɓesngu ko-ko uditanaa Neene Takko, Neene Takko woni cowiido Alla resi ɗum, reeni ɗum haa ɓesni Alla hokki ɗum biɗɗo gorko, kono oon ne wuuri ko balde joyi o rutti e joom makko, Nee-Takko meedaa seerde e wadde sadakeeji e du'awuuji, Neene Takko hakkille mum fof wadnoo ko e Koorka, omo yidnoo Koorka yidde ɓurtunde. Ɗum wadi fulɓe mbii nedɗo wota fiɓto e moyƴere Alla.

Abdoulaye Molido Bah, né en 1971 a Tabale dans la region de Lassaba. En 1980 Monsieur Bah a commencé ses études à Gourel Fally, dans la region de Lassaba, departement de Kankossa.

Abdoulaye Molido a travaillé avec les ; ONG PADEV ; ONG PARO MALI, ARED, FANDEEMA, STOP SAHEL ; et voilà aujourd'hui il nous livre un petit roman; un homme et une femme qui ont vécu une vie très difficile, marié à une femme pendant une dizaine d'année, ils étaient très inquiets car n'ayant jusque la, aucune progéniture. Dans ce soucis, sa femme l'ordonna de contracter un second mariage, elle s'acquitta même pour contribuer. Au cours dudit mariage l'homme trouva un enfant. L'enfant n'était pas en parfaite santé, il fallait parcourir tous les horizons à la quête des médicaments. Après des années, un miracle de la nature se présente en forme d'humain pour le soigner.

Bah Abdullaay Mooliido jibinaa ko e hitaande 1971 do wi'etee Tabbale e nder leydi moritani, hannde noon o winndanii en doo, ndee-doo deftere, nde oodoo gorko e oodoo debbo nguuriino nguurndam cattu-dam. Gorko desnoodo debbo fodde duubi sappo, be besnidaani, dum nanngibe ngoy'a mawka sanne. E nder kaan ngoy'a, joom suudu makko yamiri-mo yoo o ndaartu debbo goddo waasataa be nda'ña dono. Caggal nde gorko oo resi debbo dimmo, be nda'ndi cukalel gootel dewel kono ngel sellaano, alaa do be ndgaani e duunde baaba Aadama, kono sellinoyi ngel ko tagoore hulbiniinde iwnde e nder ladde, nde ardi e mum kono ayaawo aadee, nde tawi ngel ko e nder ladde, nde rokki mo lekki, o safrii haa o selli.